

SLOVENSKI NAROD

Iznaj vsak dan popoldne, izvenredno oddaje in praznike — inserati do 80 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inserati davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 6
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESSENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Trenja v Bolgariji:

Režim močne roke v Sofiji

Novi notranji minister napoveduje neizprosni boj vsem nasprotnikom sedanjega režima — Bivši vojni minister general Lukov bo izgnan iz prestolnice

Sofija, 27. jan. t. Preosnova vlade dr. Kjuzevanova je imela dopoldne sejo, na kateri so bili novi ministri podrobno informirani o programu vlade in o notranjepolitičnem položaju glede na bližnje volitve.

Novi notranji minister dr. Nikolaj Nikolajev je takoj po seji vlade sprejel novinarje in jim izjavil:

Ko sem sedaj v tako važnem trenutku prevzel notranje ministrstvo, izjavljam, da se notranja politika vlade v ničemer ne bo spremenila, nego se bo razvijala v istem okviru kakor doslej. Državni zakoni bodo najvestnejše izvajani, da bi se za vsako ceno ohranila mir in red. Z napovedanimi volitvami zakonodajne zbornice bo bolgarski narod ponovno pozvan, da si v trenutku, ko se je razčistila politična atmosfera.

izvoli svoje zastopnike v bodočem parlamentu za sodelovanje pri realizaciji načrta za gospodarsko in finančno obnovo države in naroda. Vlada bo tudi med volitvami ohranila obliko ustanove, ki služi narodu in državi in ki mora jamčiti volilcem popolno svobodo, da lahko v miru izkoristijo svojo volilno pravico in dolžnost. Vlada ima namen zagotoviti bolgarskemu narodu pošten in dostojen parlament. Nedvomno ji bo to tudi uspelo. Vlada se zaveda, da mora ohraniti narodno edinstvo in se bo zato odločno borila proti vsem, ki bi hoteli širiti neslogo, rušiti mir in red, proti vsem destruktivnim elementom, ki bi predvsem radi izkoristili volitve, da bi uničili prestiz po zakonu in volji vladarja postavljene vlade.

Med tem so se v Sofiji razširile vesti, da

bo bivši vojni minister Lukov, ki je bil po svoji ostavki upokojen, bržkone pregnan nekam na deželo. Vsekakor je gotovo, da je prišel pri kroni v nemilost, ker so ugotovili, da je bil stalno v stikih z voditelji nekaterih razpuščenih političnih skupin, zlasti pa s skupino Aleksandra Canakova, ki je v zadnjem času pričela novo odločno borbo proti sedanjemu režimu v Bolgariji. Zanimivo je, da so se oficirski sifoske garnizije izredno prisrčno poslovali od ministra Lukova in da so mu priredili celo burne manifestacije. To kaže, da je bil Lukov zelo popularen v vrstah bolgarske vojske. Zaradi tega je tudi nastala potreba, da se odstrani iz Sofije za določen čas, da bi izgubil vse stalne zveze z vojaškimi in političnimi krogi v prestolnici.

Sofija, 27. jan. d. Vesti, da bo rumunski

ministrski predsednik Goga sprejel v kratkem zastopnike Bolgarov iz Dobrudže, so izdale zelo ugodne komentarje v Sofiji. Naglašajo, da pomeni to začetek zboljšanja odnošajev med Bolgarijo in Rumunijo.

Izselitev Turkov iz Bolgarije

Ankara, 27. jan. A.A. Mesece februarja se začne med Turčijo in Bolgarijo pogajanja o izselitvi poldrugega milijona Turkov iz Bolgarije v Turčijo. Dogovor bo določal pordnbnosti o pravicah teh izseljencev, da smejo prodati svoja posestva in prenesti v Turčijo svoje kmetijsko orodje. Turška narodna skupščina bo dovolila 3 milijone turških lir za kritje selitvenih stroškov.

Odpoved francosko-ruskega pakta? Napovedujejo spremembe celotnih smernic francoske zunanje politike

Pariz, 27. jan. br. Pariška izdaja »Daily Maila« objavlja senzacionalne informacije o spremembi v francoski zunanji politiki. Po informacijah, ki jih je dobil list, kakor naglašajo, s merodajne francoske strani, pripravljajo Chautemps novo ureditev odnošajev Francije do Sovjetske Rusije in temeljito spremembo celotnega kurza francoske zunanje politike. Zunanji minister Delbos se je o priliki svojega nedavnega potovanja po Srednji Evropi mogel prepričati, da so vse države pri vseh svojih simpatijah za Francijo proti francosko-ruski zavezništvu ter da smatrajo francosko-ruski pakt za izhodišče velikih mednarodnih konfliktov, v katere bi ulegel poleg Francije zapletli tudi njene zavezničke. Po informacijah omenjenega lista je računati s tem, da bo Francija v najkrajšem času odpovedala francosko-ruski pakt in uredila

svoje odnošaje z Rusijo na docela novi osnovi. To ji narekujejo ne samo zunanje, nego tudi notranje politični razlogi, ker je baš zadnja vladna kriza jasno pokazala, da se celo levčarji vedno bolj odklanjajo od komunistov in iščejo zaslombe na zmer-ni desnici.

Prijateljski pakt Francija-Turčija

Zeneva, 27. januarja. br. Razgovori med francoskimi in turškimi delegati v Zenevi potekajo po informacijah iz francoskih krogov zelo ugodno. Takoj po končanem zasedanju sveta Društva narodov bo podpisal prijateljski in zavezniški pakt med Francijo in Turčijo.

Rallye Monte Carlo skozi Ljubljano Od 20 tekmovalcev, ki so startali v Palermu, je prispelo dopoldne v Ljubljano 15

Ljubljana, 27. januarja
Kakor vsako leto v januarju je tudi letos »International Sporting Club de Monaco« razpisal mednarodno zvezdno vožnjo v Monte Carlo, ki je znana pod imenom »Rallye Monte Carlo«. Naman te prireditve je, da se snidejo vsi udeleženci iz vseh smeri 29. januarja v Monte Carlo, voziti smejo pa le s predpisano povprečno hitrostjo. Za vsako progo so določene, njeni dolžini in težkočam odgovarjajoče točke. Tekmovalci, ki so prevzeli progo s predpisano hitrostjo, prejmejo najvišje število doseženih točk, če pa udeleženci prevozi kontrolno, ne da bi se držal predpisane brzine, mu naložijo kazenske točke. Vozovi so razdeljeni v dve kategoriji in sicer: I. razred s cilindričnim prostornino nad 1.500 ccm, II. razred: lahki vozovi do 1.500 ccm. Povprečna brzina je dovoljena 40 km na uro. v zadnjih etapah do 50 km. Udeleženci tekmovalne etape, ki vodi čez Ljubljano, so startali v Palermu do Massine (260 km), od Massine do Neapla (576 km), od Neapla do Rima (236 km), od Rima do Padove (520 km) in od Padove do Ljubljane (328 km). Iz Padove so odpeljali v torek ob 12.08 in prvi vozovi so prispeli v Ljubljano danes ob 10.25. Prva sta se pripeljala dva Nemca z vozom »Hanomag«, nji-

ma sta sledila v elegantnem »Paguardu« dva Holanca, nato dva Nemca na »Opelu« itd. Od 20 tekmovalcev, ki so startali v Palermu, je prispelo v Ljubljano dopoldne le 15. Trije so že med potjo odstopili, dva pa imata znatno zamudo in bosta seveda deležna kazenskih točk. Eden od odstopivših je imel 50 km od Padove karambol, ki ga je onesposobil za nadaljnjo vožnjo.

Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana, je uredil vse potrebno za gladek potek dirke po naših krajih in opremil tudi ulice s signalnimi znaki, da so vozači našli kontrolno postajo, ki je pred sedežem Avtokluba na Kongresnem trgu 1. Pred Kazino so bile postavljene tudi benzinke, črpalke, da so lahko tekmovalci takoj polnili svoje vozove.

Do 11.15 je prispelo v Ljubljano šele pet tekmovalcev zvezdne vožnje. V Avtomobilskem klubu so seveda strogo prekontrolirali vozove, če so plombe v redu in če ni bila preokrajšana dovoljena brzina. Po kratkem odmoru bodo mednarodni avtomobilisti okrog 14.08 v presledkih ene minute nadaljevali pot: ki jih vodi od Ljubljane na Dunaj, od tod preko Münchena v Ulm in Strasbourg, nato preko Dijona in Lyona v Monte Carlo.

Nov sneg se ponuja

Ljubljana, 27. januarja
Dunajska vremenska napoved nam je sicer napovedala sneg v enem ali dveh dneh, severni sij ga je nam pa prinesel že danes tudi v nižinah. Davi je v Ljubljani rahlo pršilo, pozneje je jelo deževati, proti poldnevni je pa začel naletavati sneg v debelih mokrih kosmih. Iz tega lahko sklepamo, da v višjih legah že od jutra sneži. V ljubljanski kotlini se sneg ne bo zlepa prijel, če bo tako moker. Sicer je nam pa ostalo še nekaj starega.

Avto v plamenih

Zidani most, 25. januarja
V soboto se je mudil v Sloveniji misarski mojster g. Tasetti Josip iz Zagreba. Imel je svoj avto, ki ga je uporabljal za svoja poslova pota. Ko je bil okrog 22.15 na poti med Rimskimi Toplicami in Zidanim mostom v bližini gostilne Jakoba Zeliča, je nastal v avtu nenadoma požar, ki ga je povzročil defekt v motorju. Hipoma je skočil Tasetti iz avta. V naslednjem trenutku je nastala močna detonacija, vnel se je bencin v rezervoarju in tako je nastala eksplozija. Posledice niso izostale. Ognj se je razširil

po vsem avtomobilu. Ognjeni zublji so žvi-gali visoko v zrak.

Prihitela sta najprej gostilničarjev sin Adolf Zelič in železničar Oskar Ružman, ki sta pričela gasiti gorčavi avto. Njuna pomoč pa je bila odveč, kajti plamen je bil zajel vozilo od vseh strani in se ni dalo skoraj nič rešiti. Avto je skoraj popolnoma zgorel, uporabna bo menda samo pnevmatika na prvem kolesu. Reševalci so spravili drugi dan goreče ostanke avtomobila v garažo Ivana Gučka. Med tem se je g. Tasetti odpeljal z vlakom proti Zagrebu. Avto je bil zavarovan pri Jadranski zavarovalnici za 40.000 din. Komisija pa je ocenila škodo na 10.000 din.

Kralj Zogu se bo zaročil z grfico Apponyi

Budimpešta, 26. jan. w. Po vestih iz Rima se more v kratkem pričakovati zaroča albanskega kralja Zogu z madžarsko grfico Geraldino Apponyi, hčerko pokojnega grofa Julija Apponyija, ki s3 mudi že mesec dni v Italiji. Tukašnji njeni sorodniki odklanjajo vse informacije o tej stvari. Kontesa je stara 22 let ter izredno lepa. Nameščena je v madžarskem muzeju ter je za svoje bivanje v Italiji zaprosila dopust.

Nemška ofenziva na Srednjo Evropo Napovedi o Hitlerjevem govoru za peto obletnico narodno socialističnega režima

Berlin, 27. jan. w. Program za proslavo pete obletnice narodno-socialističnega režima v Nemčiji na dan 30. januarja je sedaj končno veljavno določen. Dopoldne bo velika parada, ob 13.30 pa se bo sestel državni zbor. Po Göringovem otvoritvenem govoru bo Hitler orisal dosedanje uspehe svojega režima in njegove bodoče naloge na vseh poljih državne politike. Zvečer bo prirejena na čast Hitlerju velika baklada.

Izdane so tudi posebne poštne znamke, ki jih bodo 30. januarja žigosali s posebnim žigom.

Pariz, 27. jan. br. »Journal« poroča v zvezi s pripravi za proslavo pete obletnice narodno socialističnega režima, da bo imel Hitler 30. januarja na izrednem zasedanju nemškega državnega zbora velik govor, ki bo posvečen predvsem srednjeevropskim problemom. V svojem govoru bo Hitler označil stališče do uvedbe Podunavja, ki je nemogoča brez sodelovanja Nemčije. Nemčija zahteva tu svoj delež in se hoče sedaj, ko so urejeni drugi glavni problemi nemške notranje in zunanje politike, posvetiti prvenstveno temu vprašanju. V zvezi s tem napovedujejo, da bo Hitler govoril o razmerju Nemčije do Češkoslovaške in Avstrije. Zlasti glede Avstrije napovedujejo, da to zavzel Hitler zelo odločno stališče, ker spoznam, ki je bil sklenjen leta 1936 med Nemčijo in Avstrijo, ni rodil pričakovanih uspehov. Na Dunaju in v Pragi so te vesti zbudile precejšnje vznemirjanje, ker vidijo v tem napoved nove nemške diplomatske ofenzive.

Dunaj, 27. jan. br. Avstrijski narodni socialisti so v zadnjem času razvili zopet veliko živahnost in pripravljajo ob peti obletnici hitlerjevskega režima v Nemčiji velike demonstracije v Avstriji. Zadnje čase ne mine dan, da ne bi priredili manjših demonstracij, zlasti po večjih mestih in v industrijskih centrih. Na Dunaju so se vrgli zlasti na žide, ki jim razbijajo izlozbe in mažejo hiše s kljukami.

Zastoj v prodiranju Japoncev Slabo vreme in povečan odpor Kitajcev

Sanghai, 27. jan. Sodeč po vesteh, ki prihajajo semkaj, je japonska vlada zelo vznemirjena zaradi zastaja v napredovanju japonskih čet, ki iz dveh smeri prodirajo proti Sučavu. Obe koloni sta se 150 milj oddaljeni druga od druge. Japonci se morajo boriti proti največjemu sovražniku, to je proti slabemu vremenu in ni izključeno, da bi vremenske razmere zahtevale nujno še 4 divizije ojačen. Vlada pa je to zahtevo odbila, ker mora pridržati nekaj vojaštva na Japonskem za nepredvidene slučaje. Mnogi znaki kažejo, da so postali v Tokiu tudi zaradi zastaja japonskega prodiranja ob železniški progi iz Tien-cina v Pu-kevo zelo nemirni. Naleteli so na močnejši odpor, kakor so prvotno mislili. Včeraj je 12 kitajskih letal napadlo Nanking. Ob tej priliki so jim Japonci sestrelili tri letala. Kitajci so z bombami zažgali veliko skladišče petroleja.

Peking, 27. jan. Generalštabni major japonske vojske Sigekosu v Peking, ki je pridržen tudi novinarjem, je prisostvoval zborovanju dopisnikov tujih listov v japonskem poslanstvu in imel pri tej priliki zelo pomirljiv govor. Dejal je med drugim, da obžaluje škodo, ki jo imajo tujci zaradi sedanjih vojaških operacij. Zaradi bližine čet in kitajskih oporišč so morali bombardirati tudi poslopja, ki so last tujcev. Japonske oblasti skušajo preprečiti vsak incident in so trdno odločene povrniti škodo po ugotovitvi. Kaže, da je japonska vlada res pripravljena storiti vse, da prepreči poslabšanje sedanjega položaja in odstrani napetost, ki je nastala v zadnjem času med njo in Zedinjenimi državami ter nekaterimi evropskimi deželami. Ta izpoved je po mnenju nekaterih dobro poučenih krogov posledica nedavne konference v Tokiu.

Anglija se pripravlja na vojno Ukrepi za prehrano v primeru vojne

London, 27. jan. br. V okviru obrambnih ukrepov za primer kake vojne je angleška vlada sedaj izdala že vse ukrepe za preskrbo hrane. Po pogajanjih med gospodarskim in obrambnim ministrom je bil sedaj izdelan podoben načrt o organizaciji in dovozu prehrane. Načrt predvideva ustanovitve velikih skladišč za žito in druge potrebne stvari, ki bodo v vojni

konji v Anglijo. V to svrhu bodo preurejene nekatere stare huke na vzhodni in zapadni ter na škotski obali. S tem hočejo razbremeniti večje luke, ki so določene predvsem v vojne svrhe. Vsa Anglija je razdeljena na 15 okrajev. Na čelu vsakega okraja je poseben prehranski komisar, ki ima neomejena pooblastila v pogledu racionalizacije in razdelitve hrane.

Politični obzornik

V Zagrebu ali v Celju?

Beogradska revija »Krug« objavlja pod naslovom »Rimski pozdrav v Celju in v Zagrebu« to-le beležko: »Zagrebska »Hrvatska straža« je nedavno prinesla izredno pohvalen članek o nekem govoru zagrebskega vseučiliškega profesorja B. Zarnika za to, ker je baje Zarnik v tem govoru izjavil, da je »v vrstah Slovencev samo še 10 odst. izdajalcev« in da je dolžnost Slovencev pomagati Hrvatom, da se osvobode svojih tlačiteljev, na kar so prisotni Zarnikov govor pozdravili z rimskim pozdravom, ki bo od sedaj med njimi veljal kot slovenski pozdrav.« Ta pohvala je izzvala pravo senzacijo v zagrebski javnosti, ker je še do nedavna »Hrv. straža« stalno napadala prof. Zarnika radi njegove aktivnosti v društvu za sežiganje mrtvecev »Oganj«, nazivajoč ga brezbožnik in liberal, tako da je dr. Mackov »Hrvatski dnevnik« upravičeno pripomnil, da je »Hrvatska straža« vse to odpuštila B. Zarniku samo radi onega »rimskega pozdrava«. Prof. Zarnik je nato poslal »Hrv. straži« popravek, v katerem zanika, da bi bil govoril o »tlačiteljih« in »židovstvu« in da bi bil pozdravljen z rimskim pozdravom ter trdi, da je govoril samo proti boljševizmu. Ali v isti številki »Hrv. straže« da je izjavo tudi neki Gandl, ki pravi, da se je »nanašala vest o govoru o masonsko-boljševsko-židovski nevarnosti ne na Zagreb, marveč na neki sestanek slovenskih nacionalistov v Celju« in da je bil tudi »rimski pozdrav kot slovenski pozdrav« vključen na tem sestanku slovenskih nacionalistov v Celju, a ne v Zagrebu. — »Hrvatski dnevnik« na to prtpominja, da odkriva ta popravek Gandla »zveze slovenskih fašistov s klerikalno »Hrvatsko stražo« in da bi »Hrv. straža« morala spremeniti svoje ime, ker bi se tako navdušenje za »rimski pozdrav« ne smelo izjavljati pod hrvatskim imenom. — Prav pazno smo čitali to beležko, pa si še vedno nismo na jasnem, kje se je dogodek z rimskim pozdravom vršil, v Zagrebu ali v Celju? Prav zanimivo bi bilo izvedeti, kdaj se je vršil oni »sestanek slovenskih nacionalistov«, ki so sklenili, da je rimski pozdrav obenem tudi slovenski in kdo so bili oni »slovenski nacionalisti«.

Nemčija osmjuje v Beogradu veleposlaništvo

Nemški listi javljajo, da je nemška vlada na predlog ministrskega predsednika Göring-a sklenila povikati nemško poslanstvo v Beogradu v ambasado ali veleposlaništvo in to z ozirom na tesne gospodarske in druge vezi, ki vežejo Nemčijo z Jugoslavijo. V zvezi s tem ukrepom berlinske vlade bo na to tudi Jugoslavija spremenila svoje poslanstvo v Berlinu v veleposlaništvo. To bo prvo veleposlaništvo, ki ga bo imela naša država. Poleg tega bo Jugoslavija osnovala še dva jugoslovenska konzulata in sicer v Monakovem in v Hamburgu.

Izjava Gavrila Principa pred sodnikom

Preiskovalni sodnik v sarajevskem procesu radi umora avstrijskega nadvojvode Frana Ferdinanda L. Pfefer je izdal obsežno knjigo, v kateri je do vseh podrobnosti natančno naslikal potek preiskave proti atentatorjem Gavrilu Principu in tovarišem. Med drugim navaja Pfefer doslovno izpoved Gavrila Principa, kaj je bil glavni nagib, da je izvršil atentat na avstrijskega prestolonaslednika. Princip je izjavil: »Mi smo sebi postavili cilj, da se vsi Jugoslovenci smatrajo kot en narod. Kot zgled sta nam služili Nemčija in Italija. Urediti njenje bi se naj pri nas izvedlo v danem trenutku. Za takšen moment se je lahko smatral slučaj evropske vojne. V tem primeru bi morali biti Jugoslovenci ob strani Srbije tako silni in močni, da bi se odcepili od Avstrije. To so moje misli in misli mladine. — So kajpak smeti, ki mislijo drugače! Mi nismo nikdar pričakovali, da bi Avstrija uednila Jugoslovence, marveč smo računali s tem, da ona razpade, kakor kuga, in da izgine izpred nas Jugoslovenci. Moje je bilo mišljenje, da bi moral vsakdo, ki ima dušo in ki čustvuje za narod, ki trpi, protestirati in storiti vse, ker je maščevanje sladko, četudi je krvavo...« Tako je govoril osemnajstletni mladenček Princip, dobro se zavedajoč, kaj ga čakal Z dvignjeno glavo, ponosno in brez strahu je izjavil: Da, to sem storil, ker sem čutil z narodom, ki trpi!

Š I R I T E »Slovenski Narod«

Borzna poročila.

Curtis, 27. jan. Beograd 10, Paris 14.08, London 21.6375, Newyork 432.875, Bruselj 73.075, Milan 22.775, Amsterdam 241.25, Berlin 174.30, Dunaj 81.20, Praga 15.10, Varšava 82, Bukarešta 1.25.

Svetosavska proslava v Ljubljani

Svečana liturgija in šolska proslava — Razdelitev
svetosavskih nagrad na univerzi

Ljubljana, 27. januarja. Kakor vsa leta je Ljubljana tudi letos svetoslovno proslavila dan velikega svetitelja sv. Sava. V pravoslavni cerkvi na Bleiweisovi cesti je dopoldne ob 10. opravil svečano liturgijo prota Grgorje Budimir; prisostvovali so ji poleg velike množice pravoslavskih vernikov tudi civilni in vojaški dostojanstveniki. Prota Budimir je v svojem govoru orisal v glavnih potezih življenje in delo velikega sina Stevana Nemaničja ter prikazal njegovo prosvetlilsko delo za srbski narod.

V sokolski dvorani Narodnega doma je bila ob 11. proslava šolske mladine. Najprej je bilo sečenje kolača, potem je pa zapel mešani zbor pod vodstvom g. Mirka Premelca Mokranjevo himno sv. Savi. Sledile so ljubke deklaracije dijakov in dijakinj v srbohrvaščini in slovenščini, nakar je imel novinar g. Milan Rakočević predavanje pod naslovom »Duh sv. Sava«. Potem je zaigral na harmoniko učence iz šole prof. Rancigaja Borut Lesjak. Po končanem programu so zaplesali dijaki kolo v spremstvu vojaškega orkestra.

Najlepši del svetosavske proslave v Ljubljani je bil tudi tokrat na univerzi Kralja Aleksandra, kjer je rektor g. dr. Rado Kušej ob 11. razdelil nagrade za najboljša znanstvena dela slušateljev Razdelitev nagrad je bila na rektoratu, kjer so se zbrali poleg rektorja, ki je stopil pred študente s tradicionalno rektorsko verzico, tudi vsi dekani fakultet. Uvodoma je g. rektor spregovoril: Danes ko praznujemo naš bratje praznik svojega največjega srednjeveškega narodnega svetitelja, je tudi naša častna dolžnost, da se s hvalnostjo spominjamo našega mladega kralja, ki sledi celoviti predhodni, poklonja vsem našim fakultetam leto za leto domolovne zneske v svrhu, da se nagrade iz njih najbolje, na podlagi javnega razpisa vlozene naloge z vseh znanstvenih področij, ki se negujejo na univerzah Cestitam vsem vsem na doseženem uspehu, da so fakultetni sveti vseh razprave ocenili kot vredne svetosavske nagrade in želim z vsemi člani univerzitetne uprave, da bi bil ta lep uspeh in priznanje, ki ste ga dosegli s podelitvijo nagrade, samo bodrilo za bodoče še intenzivnejše stremeljenje po aktivnem sodelovanju pri graditvi pomembne stavbe naše narodne kulture do najvišjih vrhov bodisi na polju duhovnih, bodisi na polju prirodoslovnih in tehniških ved. Ohranite vedno v čistem spominu visokega darovalca teh nagrad in namen, kateremu naj po njegovi intenciji služijo, ne pozabite pa tudi zavoda, ki vam je nagrade priznal in uravnajte vse svoje

bodoče življenje tako, da današnje odklone in priznanje ne bo nikdar zatemnelo.

Svetosavske nagrade Nj. Vel. Kralja so letos prejeli naslednji slušatelji: Budimir Anica, ki je izročila temo: »Vaskularna flora v Ljubljanski kotlini«, pod geslom »Crocus vernus Colchicum autumnale«. Novak Franc, ki je izročil temo: »Razvoj liade v Karavankah pod geslom: »Zgradimo naravoslovne institut«.

Verbič Marija, za temo: O kronanju Stefana Prvočenega, pod geslom: »Stephanus dei gratias totius Serbie Dialecte, Dalmatie atque Chumie rex coronatus«.

Prochazka Jože, ki je izročil temo: Manjšinsko pravo v Jugoslaviji pod geslom: »Rappallo«.

Pavlič Peter, ki je izročil temo: Jamčevanje prodajalca po rimskem pravu pod geslom: »Jus antiquum«.

Dr. Janez Milčinski za temo: Venozni sistemi v lehti, pod geslom: »Phlebologia«.

Bognolo Borislav, ki je izročil temo: Analiza seči kapilaris — določitev acetaldehida, pod geslom »Verax«.

Pleterski Miroslav za temo: Kapilarna analiza seči (določevanje beljakovine) pod geslom: Samo logično mišljenje brez spremljajočih eksperimentov nas čisto ogoltufaj.

Cermelj Vlasta, ki je izročila temo: Kožna elastica, pod geslom: »Integumentum commune«.

Avanzo Stane, ki je izročil temo: Fizikalne in tehnološke lastnosti domačih apencev, pod geslom: »Sklad na skladu se dvigute golih vrhov kamni zid, večni mojster ukazuje: Prid zidar se les učiti«.

Čelik Roman, ki je izročil temo: Prispevek k tehnologiji domačega lesa, pod geslom: »Bore«.

Gnidovec France, ki je izročil temo: Vpliv iz del sv. Gregorija Načelnega na Zita Konstantina in Metodija, pod geslom: »Med Slovani v devetem stoletju«.

Dolenc Jože, ki je izročil temo: Skof Anton Alojzij Wolf pod geslom: »Kier je svoboda, tam je delo veselje (Wolf v past. pismu 17. febr. 1856)«.

After Dražotin, ki je izročil temo: Hierarhija vrednot, pod geslom »Guioe«.

Škar Anton za temo: Skof Alojzij Wolf, pod geslom: »Ljubljanska škofija«.

Vodovizec Ivan, ki je izročil temo: Hierarhija vrednot, pod geslom »Bonum«.

Z naznako Primorskega akademikega starešinstva je bil odlikovan slušatelj filozofske fakultete Dolenc Alojzij, ki je izročil temo: Tržaško politično častnikarstvo 1848—1907, pod geslom: »Krašovec«.

svoje prihranke, okrog 8000 din in ji ni ostalo nič.

Džen Rupariki napad je prijavila orodnikom v Gradcu, ki potvrdjujejo za roparjama. Vse kaže, da sta bila roparja domačina, ki jima je bilo znano, da nosi starša denar s seboj. Čakala sta le na ugodno priliko. Res čudno in nerazumljivo je nemiselnost naših ljudi po deželi do denarnih sredstev in hranilnic, kjer bi lahko denar varno naložili. Raže ga nosijo psi sebi in se tako izpostavljajo nevarnosti.

Nova akcija za naše bolnice

Ljubljana, 27. januarja. Že dalj časa niso več med našo javnost prodirali glasovi o delovanju Akcije za razširitev ljubljanske bolnice in nismo niti vedeli, ali odbor sploh še obstaja. Snovi je pa bila na dekanski filozofske fakultete zopet sklicana seja akcije in na nji je prišlo do zelo pomembnih sklepov. Najvažnejše je, da bo poslej akcija delovala povsem v sporazumu z banovino. V ta namen je sestavljen ad hoc poseben odbor, ki ga mora še potrditi ban. Novi odbor se pa ne bo pešal samo z vprašanjem zidanja ljubljanske bolnice, temveč bo proučeval vse tehnične in finančne probleme zdravstvene politike naše tanovine. To pomeni, da Akcija za razširitev ljubljanske bolnice ne bo več delovala samostojno; v novem odboru bosta združeni zasebna in javna iniciativa.

To lažje razumemo, če vemo, da je imela doslej tanovina drugače načrte glede ljubljanske bolnice kakor akcija in da v akciji ni bilo zastopnika banovine. Mnenja akcije in banske uprave so se pogosto delila ter je razumljivo, da zaradi tega ni moglo priti do složenega in smotrnega delovanja ter zastopanja naših interesov v Beogradu.

Predsednik akcije je bil do svoje smrti univ. prof. dr. A. Šerko, ki je zvedel od Iv. Avsenaka, da bi se dala mobilizirati večja denarna sredstva iz socialnega zavarovanja za izpolnitev naših zdravstvenih zavodov.

Dr. Šerko je pred tedni na pobudo Iv. Avsenaka in v sporazumu z vodstvom akcije obiskal bana, da se pogovori z njim o skupni akciji banske uprave in zasebne iniciative za izpolnitev naših zdravstvenih ustanov.

Predsednik dr. Šerko je prevzel naloge, da predlaga odbor za novo akcijo, a ga je prehitela smrt. Vendar so se sestali drugi člani vodstva akcije in sklenili predlagati tann naslednji odbor: načelnika VI. in V. oddelka banske uprave, ljubljanskega župana, zastopnika medicinske fakultete, zastopnika splošne bolnice, zastopnika Akcije za razširitev ljubljanske bolnice, predsednika Pokojninskega zavoda dr. Milavca in zastopnika Surozija Iv. Avsenaka. Listo tega odbora so predložili v torek banu.

Novi odbor bo šele sestavil program svojega delovanja, zato še ne moremo povedati, kakšno stališče bo zavzel glede ljubljanske bolnice in ne, kakšne načrte bo zagovarjal. Upamo pa, da bo prodrlo stališče akcije, ki je vedno naglašala, da mora dobiti Ljubljana novo klinično bolnico.

ŠAH

Nova uprava LŠK

Snovi se je nadaljeval pred štirinajstimi dnevi prekinjeni izredni zbor LŠK. Kakor že prvi del, je bil tudi drugi del skupščine mestoma zelo buren, kar kaže, da v klubu ni vse v najlepšem redu. Že takoj od vsega začetka sta se izločili dve skupini, ena je hotela radikalno spremembo obdobjih mest, druga je bila zmernejša in pripravljena za kompromisno rešenje krize. Zborovanje je vodil predsednik prof. dr. Kasal, ki je skušal vsa nesoglasja mirno poravnati, kar se mu je tudi posrečilo. Kljub temu pa je prišlo do incidenta, ki bi skoraj preprečil nadaljevanje zborovanja.

Precej dolga je bila debata o glasovalni pravici in o načinu volitve novega odbora. Končno je bilo sklenjeno poimensko glasovanje posameznih funkcionarjev. Sestavljena sta bila dva predloga za predsednika, eden za dosedanjega, drugi za prof. Osterca. Predsedujoči je nameraval izjaviti, da kandidature ne sprejme, del zborovalcev pa je njegov govor prekinjal in končno celo preprečil ter je dr. Kasal zapustil skupščino. Po njegovem odhodu je prevzel predsedstvo najstarejši navzoč, prof. Čop, ki je skupščino srečno privedel do kraja.

Za predsednika je bil izvoljen nato prof. Slavko Osterca, ki je obrazložil svoj načrt finančne sanacije kluba. Njegov predlog, da se izvoli dr. Kasala za častnega člana, je bil soglasno in z odobravanjem sprejet. Zborovalci so nato ponovno izvolili prof. dr. Milana Vidmarja za častnega predsednika, ker je to funkcijo obenem z odstopajočim odborom odložil. Sledile so volitve še ostalih odbornikov in so bili izvoljeni z večino glasov: za I. podpredsednika inž. Zlatko Weiss, II. podpredsednik geom. Ljudmil Furlan, tajnik Ciril Vidmar blagajnik prof. Čop, knjižničar Gabriel Pinčarič, gospodar Jože Šiška, namestnika Samobor in Lovše, v tehnično eksekutivo poleg II. podpredsednika še Ciril in Milan Vidmar, v nadzorstveni odbor Anton Preinfalk in dr. Josip Birsa v razsodišče I. podpredsednik dr. Sever in dr. Valentinčič.

Med slučajnostmi je bil sprejet predlog, da se zahteva od Slovenske šahovske zveze pokal, ki si ga je klub priporil kot banovinski prvak, ker sicer v bodoče ne bo več sodeloval na sličnih prireditvah.

Če bo Bata gradil

Ljubljana, 27. januarja. V zadnjem času so se začeli širiti glasovi, da tvrdka Bata ne bo porušila vogalne hiše ob Aleksandri cesti in Selenburgovi ulici in da ne bo gradila namestuje nove palače, kar baje občina nasprotuje njenemu načrtu in tudi ne dovoli karvarne z dancincom. Kakšnega pomena bi bila ta zgradba ne samo za naše mesto, temveč tudi za zaposlitev delavstva in obrtnikov, je pač najbolj razvidno iz pregleda o porabi raznega gradiva, o izplačilu delavskih mezd itd.

Za surovo stavbo, pod katero razumemo le izkop, nasipe, železobetonske temelje, stebre in stropce, toda brez obodnih in notranjih opečnih sten, bres tesarskih, mizarjih in raznih instalacij, bo potrebno izkopati 4450 kubikov zemlje, 500 kub. m. proda pa bo potrebnih za nasipe, a za železobetonski skelet 3600 kub. m. gramoza in peska. Za stavbo se bo porabilo tudi 37 vagonov lesa, 24 vagonov cementa (242.000 kg) itd. Skupaj bo potrebno za golo suro-

vo stavbo brez gramoza 147 vagonov, to je približno pet dolgih vagonov po 30 vagonov. Vse ta les, cement in železo bo treba prepeljati od kolodvora do stavbe po vozovih, za kar bo potrebnih 9400 dvovprečnih voz. Če bi jih postavili ob gorenjski cesti enega za drugim, bi bila to dolga kolona, segajoča od Ljubljane do Trčica. Za gradnjo stavbe bo potrebnih 30.000 delavskih dni in se bo samo za mezde izplačalo 1.200.000 din. Podjetnik, ki bo stavbo prevzel, bo plačal samo za takse in koleke 120.000 din.

Iz tega sledi, da res ne kaže delati podjetju Bata prevelikih zaprek, saj je za Ljubljano skoraj življenjskega pomena, da izgine s površja vogalna stavba, ki je v oviro vsemu prometu, ne glede na to, da tudi ne predstavlja nobene estetske vrednosti in lepote. Upamo, da se bosta naposled mestna občina in tvrdka Bata le spoznale, tako da bodo prišli naši delavci in obrtniki do zaslužka.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 27. januarja: Veronika Deseniška. Red B

Petek, 28. januarja: zaprt

Sobota, 29. januarja: Ob 15. uri: Šimkovi. Dijaska predstava. Globoko znižane cene od 14 din navzdol

Nedelja, 30. januarja: Ob 15. uri: Sneguljčica. Mladinska predstava. Izven. Ob 20. uri: Bela bolezen. Izven. Cene od 20 din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 27. januarja: Seviljski brivec. Red Četrtek

Petek, 28. januarja: zaprt

Sobota, 29. januarja: Madame Butterfly. Gostovanje italijanskih lirčnih pevcev. Izven

Nedelja, 30. januarja: Ob 15. uri: Pod to goro zeleno. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: Traviata. Gostovanje italijanskih lirčnih pevcev. Izven.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

Za obe gostovanji italijanskih lirčnih pevcev v soboto in nedeljo v opernem gledališču je na razpolago še nekaj sedežev v prvih vrstah parterja in nekaj lož. Za sobotno gostovanje »Madame Butterfly« se dobi tudi še nekaj dijaških stojšč. Ostale vstopnice pa so prodane za oba večera. V soboto se poje »Madame Butterfly« z go. Rosetto Panpanini v naslovni vlogi. V nedeljo 30. t. m. pa »Traviata« z go. Emilio Vero v glavni vlogi. Tenorsko partijo oba večera poje Carlo Merino, baritonsko pa Lorenzo Conati. Obrakrat dirigira znani italijanski dirigent maestro cav. uff. Graziano Mucci. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in operi.

skih trubadurjih in vegahtih, pri baletu — vse do današnjih dni, ki stoji v znamenju kolektivnega drgeta swing-muzic in girtsvo in hvala bogu tudi v znamenju sproščene plesne umetnosti in prav tako svobodne glasbe. V času, ko sem pisal na plesni večer go. Delakove in njene skupine glasbo, sem bil srečen, da so se začela nove glasbe tako lepo ujemale s tendencami sodobne plesne umetnosti. Ta skladnost me je potrdila, da je pot pravna. Fr. Sturm

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 27. januarja katoličani: Janez Zlatoust, Sv. Sava.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Marinella.

KINO IDEAL: Ej uhajem!

Invalid iz hotela „Muu“

Stanuje v hlevu v Štepanji vasi in leži kar na tleh na slami

Ljubljana, 27. januarja

Po naključju sem se seznanil s človekom, ki je doživel že lep življenjski roman. Sodobni roman. Škoda, da takšnih ljudi ne srečujemo pisatelji. Ko moč sedi, je korektna; star je šele 53 let. Vredna očena je obraz, ki ne izdaja sledov trpljenja. Takoj je treba reči, da ne govori rad o sebi. Hotel mi je povedati samo neko pesmico o invalidih, pa sem ga povprašal, kako živi.

— Na tirolski fronti sem bil ranjen v nogo. Bil sem 60% invalid. Ko je izšel novi invalidski zakon, sem ostal samo 20% invalid. Nekaj mesecev pozneje se je odkrnila koščica v rani in noga se mi je začela gnajiti. Morali so me operirati. Za delo nisem bil več sposoben. Zato sem začel prositi za ponovni pregled. Iz noga mi vedno teče.

In so vas pregledali?

— V Ljubljani so mi pregled odobrili, v Beogradu pa odklonili.

Koliko pa prejmete invalidnosti?

— Nič.

Kako? Nisi dinarja?

— Ne, ker sem samo 20% invalid. Zato sem se peljal v Beograd že dvakrat, da bi me pregledali. Lani sem bil v Beogradu tri mesece in pol.

Kaj ste pa počeli tako dolgo v Beogradu?

— Hodil sem na ministrstva. Prošnje sem pošiljal, potem sem pa čakal.

Kako ste pa mogli tako dolgo živeti v Beogradu? Ali ste vzeli s seboj denar?

— Seveda, 25 din! V parku sem spal. Ko je deževalo, sem hodil spat na stavbo. Samo pazniki so me večkrat preganili.

Kaj ste pa jedli?

— Kar je bilo. Izbrine ni bilo velike. V bolnico sem hodil vsak dan, da so mi nogo prevezavali. Tam so mi vsaj dajali jesti. Včasih sem se pa najedel v tej ali oni slovenski menzi. Bolj hudo je bilo prodajalnikom. Ko sem tudi imel počitnice v Beogradu, štiri dni nisem nič jedel. Ko sem zagledal travnjo, ki je peljal mimo mene, se mi je zdelo, da je začel ves svet poskakovati. In tedaj me je tako vrazil poskakovač, ker ni bila več dva prevezana. Ko so mi jo prevezovali pozneje, sem videl, da so se v rani zarežili črvi. Takšni so bili kakor pol meze. No, sem rekel, zdaj pa vidim, da tudi živga človeka žo črvi.

Čudno, da niste nikdar dosegli v Beogradu. Zakaj pa vas niso hoteli pregledati?

— Se predem sem se vrnil v Ljubljano, je že prišel akt iz Beograda, da nimam pravice do ponovnega pregleda, ker sem samo 20% invalid. Da sem bil dvakrat operiran na to se niso ozirali. Ko sem v Beogradu prošil na invalidskem oddelku za podporo, so mi rekli, da ne bom nič dosegel.

V parku na klopi?

— Ne, v zapori.

Ali so vas zapirali?

— Seveda. Potem so me poslali v pošto v Ljubljano, čeprav sem imel prosto vožnjo. Detektiv me je prijel in vprašal, kje stanujete. Povedal sem, da nikjer. Pa je vprašal ali sem prijavljen na policijo. Ljuba duša, kako bom prijavljen, če nimam stanovanja? No, pa sva šla v perlon. Spali smo na tleh. Vrata so se ponoči odpirala.

Potem so me »supirali« do Slavonkega Broda. Tam sem počakal na zagrebškega

policajca. Tudi v Zagrebu smo počivali, kar sem se odpeljal v Ljubljano. Tu so se pa čudili, zakaj so me pošiljali z odgoneskim listom, ko bi se lahko pripeljal sam. Takoj so me izpustili.

Kako pa živite zdaj? Kje stanujete?

— V hotelu »Muu«.

Gledal sem ga začuden.

— No, v hlevu. V Štepanji vasi št. 11. Že 18 mesecev.

Ali je hlev prazen?

— Ne, med kravo in konjem spim.

Ali imate morda posteljo?

— Ne, slamo.

Kako, na tleh?

— No, elama leži na tleh, jaz pa na slami.

Kaj pa imate na rokah? Sem ga vprašal, ko je slekel rokavice. Pokazali so se pomodreli in hrastavi prsti.

— Nič posebnega. Pred leti so mi ozeble roke. Zdaj je že dobro. Vsako zimo se ponovi, a zdaj se bliža pomlad in ni več tako hudo.

Stanujete torej v hlevu, kje pa jeste?

— Po enkrat na dan se najem, ko dobim hrano v kakšnem zavodu.

Ali te dolgo ne delate?

— Prejsem čase, ko je bil drugi šef v pogrebem zavodu, sem stražil mrljice v mrtvašnicah. Zdaj pa pravijo, da me več ne potrebujejo, četudi ljudje prav tako umirajo kakor prej.

Zopet sem zvedel nekaj novega; nisem vedel, da je tudi ta poklic uveljavljen v Ljubljani.

Koliko ste pa zaslužili?

— Po 2 din na uro. Delovni dan traja 10 ur. Seveda vsak dan nisem imel službe. Čuvajev je več. Stražil sem mrljice samo v mrtvašnicah. V stanovanjih mi niso dovolili, češ da ima moja noga duh. No, v mrtvašnicah pa ni smrdela samo moja noga. Pogosto sem se tako najedel smradu, da mi ni po ves dan dišala hrana. Najhujše je politi in nekatere mrtvašnice so na solnčni strani. V eni je poleti tako vroče, da se sveče omešajo in zvijajo. Čuvaj ima glavno skrb, da se kaj ne uže.

Kaj ste pa delali prejše čase?

— Delal sem bil v predilnici v Trzinu, a sem zbolel na pljučih in so me poslali na Golnik. Potem sem delal v gozdu pri Borunu. Delo je bilo težko in se mi je začela gnajiti noga. Operirali so me in nisem bil več sposoben za težko delo v gozdu. Dobil sem delo na žagi v Radovljici, pozneje pa v protezni delavnici v Ljubljani kot pomožni delavec. Zopet sem obolel in še celo zelo resno. Operirali so me in sem ležal 4 mesece. Ko sem prišel iz bolnice, nisem bil več sposoben za delo. Okolišnji urad mi je dal podporo leto dni, ko sem jo pa izčrpal, sem se preselil v hotel »Muu«. Zdaj ne dobim več niti ortopedičnih čevljev. Desno nogo imam za 3,5 cm krajšo. Rana se mi ne bo nikdar zacelila. Bila je dum-dum kroglja. Luknja sega globoko do kosti. Čudim se, odkje se jemlje toliko te nesnage, saj mi neprestano teče. Od kolena navzdol je noga za čisto trda.

Povedal mi je tudi pesmico o luni, ki si ne upa poizdati na zemljo, ker jo je sam pred invalidi S težavo je vstal, opirajoč se z obema rokama ob stol, ter odšel opit ob palico v hotel »Muu«. Prav za prav je odšel, toda pri nas itak vse šepa, ne samo ljudje — najbolj pa pamet.

Lepi uspehi so bili doseženi na društvenih, župnih in saveznih tekmah. Pri župnih tekmah v prostih panogah so si člani v omejenoj prihodnosti I. mesto, pri paterboju I. mesto, v izmenskem teku 4 krat 100 m I. mesto, moški naraščajo v paterboju I. mesto, pa tudi posamezniki so tako pri članih, kakor naraščajo zasedli prva mesta. Pri okrožnih tekmah v odbojki si je naraščajo pribral I. mesto, pri župnih tekmah članica vrsta II. mesto, naraščajoča pa I. mesto. Med nastopi zavzemata prvi mesti javni nastop in akademija v prošlavo 30-letnice. Društvo se je v velikem številu udeležilo pomladanskega zbora Sokolov okrožnega zleta v št. Vidu in pridno pomagalo pri nastopih bratskih društev. Veliko skrb je načelnstvo posvečalo tudi mladinskemu odseku, ki je štel 12 članov. Obširen program, ki si ga je začrtal odsek v začetku leta, je opravil z zelo lepim uspehom. V okviru načelnosti so delovali še zdravniški odsek, ki je skrbel za zdravje v telovadnici, streliški odsek, ki je uspešno izvršil prve tekme v ostrem streljanju z lepimi uspehi, dočim se smučarski odsek zaradi neugodnih snežnih razmer ni mogel uveljaviti. Prosvetno delo so vršili vodniki in vodnice pri posameznih oddelkih z govori pred vrstami in mladinskimi večernimi sestanki. Izborna je služila za izobrazbo strokovna knjižnica, ki šteje nad 500 knjig. Ob zaključku svojega preglednega poročila je pozval brat načelnik vse k neomajnemu delu v telovadnici — pred nami so velike naloge — župni zlet in zlet v Pragi.

Starosta Sokola I Tabor inž. Ladislav Beve

POROČILO NAČELNICE

Načelnica S. Mica Kržetova je v svojem lepem poročilu omenila uspehe ženskih telovadnih oddelkov. Vaditeljski zbor je štel 9 članic, ki so skupno delovale z moškimi vaditeljskim zborom. Iz telovadne statistike je bilo razvidno, da je v 95 urah telovadilo 2940 članic ali 57 na uro, v 95 urah 3110 naraščajo ali 64 na uro in v 122 urah

Občni zbor Sokola Ljubljana — Šiška

Ljubljana, 27. januarja

V Sokolskem domu v Šiški je bilo v nedeljo dopoldne živahno. Zbrala se je tam velika družina Sokolskega društva Ljubljana-Šiška, da prisostuje rednemu letnemu obnemu zboru. Prisrčno je pozdravil zborovalec zaslužni starosta br. Lajož, topel pozdrav pa je veljal tudi zastopnikom bratskih društev in sicer br. starosti Kajzelju, ki je zastopal župo in Ljubljanskega Sokola, dr. Kuncu kot zastopniku Sokola III. in br. Demšarju kot zastopniku Sokola Zgornje Šiške. V lepih besedah se je starosta spomnil velikega prezidenta češkoslovaške republike T. G. Masaryka in tudi med letom umrlih članov, nato pa kratko poročal o društvenem delu v preteklem letu. V 35. letu svojega obstoja se je Sokol Ljubljana-Šiška marljivo razgibal in lahko rečemo, da je bilo delo vseh oddelkov vzorno. Društvo je obogatelo za lepo napravo, saj si je po zaslugi požrtvovalnega članstva in Sokolu naklonjenega občinstva zgradilo lutkovni oder. Uprava se je vse leto borila s finančnimi težavami in si prizadevala sanirati gmotni položaj društva. V kolikor se ji to ni posrečilo, bo pač naloga prihodnjega odbora.

Tajnik France Stadler je prečital savezne noveletne poslanice in izbrano poročilo o društvenem delu. Pozimi je Sokol priredil več zabav in dečo akademijo, od maja naprej pa je bilo v društvu 14 predavanj narodopisne in kulturno-vzgojne vsebine, družabnih večerov in izletov, a telovadnica se je pridno pripravljala za poletne javne nastope. Vse delo je bilo središčeno na »Dan dečev«, s katerim je bila proslavljena 25 letnica ustanovitve mladinskih oddelkov. Članstvo in mladina Sokola Ljubljana-Šiška sta nastopala tudi na prireditvah raznih društev. Novi lutkovni oder je vprizoril 15 iger. Vseh telovadnih nastopov, akademij, proslav in zabav je bilo 20. Vse to je bilo združeno s trdim sokolskim delom, vendar so uspehi na dani in lahko se reče, da je bilo lansko leto zelo ugodno za društvo.

Načelnik Rudi Berdajs je podrobno poročal o delu in vzgoji v telovadnici, kjer je v 476 urah telovadilo 9437 oseb. Prednjažki zbor ima lastno strokovno knjižnico, ki razpolaga v 256 del. Sokol Ljubljana-Šiška je imel lani 8 javnih nastopov in akademij, med katerimi je bil pač najpomembnejši »Dan dečev« 28. in 29. junija. Za mladino je priredil tudi dva izleta, a sodelovalo je društvo na 13 prireditvah bratskih društev in raznih proslav. Prednjažkega tečaja društva se je udeležilo 30 pripadnikov. Načelnik je zaključil poročilo s pozivom, da morajo v aprilu vsi Sokoli na zbor na Rakek, v maju na župni pomladanski zbor, v juniju na župni zlet, a v juliju na vsesokolski zlet v Pragi.

Blagajna izkazuje 26.124 din prejemkov in 25.098 din izdatkov. Društveni dolg znaša 21.158 din.

Za prosvetni odsek je poročal njegov tajnik B. Peterčič. Prosvetno delo je bilo razčlenjeno na telovadnico in za javnost. Pred vrstami je bilo 14 nagovorov, javnih predavanj tudi 14. Kako veliko je zanimanje za kulturno delo med članstvom, je najbolj razvidno iz tega, da je bilo na

4266 dekle ali 80 na uro, skupno v 312 urah 10.306 telovadk ali povprečno 201 telovadka na uro. Ženski oddelki so se z uspehom udeležili tudi tekm, ki jih je priredilo društvo, župa ali Savez S.K.J. Najpomembnejša je bila zmaga članice v Zagrebu za prvenstvo SSKJ, kjer je zasedla I. mesto S. Milena Sketova III. pa S. Marija Podpečna. Pri župnih tekmah v prostih panogah je v četverboju dosegla vrsta članic II. mesto, kot posameznica pa S. Sketova I. mesto. V svojem poročilu je sestra načelnica orisala naloge žene v sokolstvu in pozvala vse sestre k delu v telovadnici pri vzgoji ženske mladine.

OSTALA POROČILA

Računovodja br. Ivan Loez je v preglednem obračunskem poročilu navajal, da je imelo društvo 346.336 dohodkov in 327.641 dohodkov. Vrednost premičnin in nepremičnin znaša din 5.099.775, dočim je še dolga 2.327.217 din. Poročilo je bilo z zadovoljstvom sprejeto, nakar je v imenu nadzornega odbora pohvalil vzorno poslovanje br. blagajnika in računovodje br. dr. Pavle Pestotnik in predlagal razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Ko je brat starosta prečital še predloge uprave in br. Loez poročal za leto 1938, kar je bilo soglasno sprejeto, je predlagal br. dr. Kunc listo nove uprave, ki je bila soglasno sprejeta z velikim odobravanjem. Izvoljeni so bili za starosta br. inž. Lado Beve, I. podstarosta br. dr. Josip Kunc, II. podstarosta br. Fran Vrečar, III. podstarosta br. Mirko Urbas, načelnik br. Lajož Lubej, podnačelnica br. Viktor Replič in Boris Sket, načelnica S. Mica Kržetova, namestnica S. Mica Kržetova in Ivanka Vrhovec, prosvetar br. Ludvik Trček, tajnik br. Etbin Bežek, člani uprave: Fran Rebec, Janjo Sket, Ivan Erbenič, Franjo Kutin, Fran Benčič, Ivan Loez, dr. Robert Blumauer, Stane Flegar, Anuška Cigojeva, dr. Fran Minaš, Roza Ribičičeva, Avgust Ropič in Rajko Turk, namestniki: Viktor Hojker, Lado Sedej, Janez Grünfeld, Branko Kranjc, Franko Kraigher, Anton Cotar, Anton Gorjanc, Ivan Prosenec, Polde Zupančič, nadzorni odbor: predsednik br. dr. Pavle Pestotnik, Josip Jeretina, Franjo Majcen, Franjo Lubej, namestniki br. Adolf Hribar, Fran Tumpej, Radovan Stare, častno razsodišče: dr. Andrej Kuhar, dr. Josip Pipenbacher, Josip Janša, Franjo Medič, Dušan Podgornik, namestniki: Ljub Dermelj, Franjo Jereb, Ivan Podgornik, praporščak br. Edo Ropič, nam. br. Boris Sket. Predsedniki oddelkov: godbeni br. Sirmik, gospodarski br. Vrečar, prireditveni br. Ropič, plesni br. Ribnikar, zabavni br. dr. Kunc, socijalni br. Urbas in zdravniški br. dr. Minaš.

Po volitvah je pozdravil zborovalec v imenu župne uprave in Ljubljanskega Sokola br. Kajzelj, ki je častital Sokolu I. k lepim uspehom in se zahvalil za izkazano bratsko pomoč ob času, ko je začela nesreča Ljubljanskega Sokola. Govor br. Kajzela so navzoči sprejeli z navdušenim ploskanjem, nakar je spregovoril nekaj bodrih besed in orisal naloge društva v tekočem letu župni načelnik br. Franjo Lubej. Po njegovem govoru, ki je izrazil viharo pripravljenost zborovalcev navdušeno zapeti »Pesem sokolskih legij«, nakar je moral brat starosta na višji pritisk skupščino zaključiti. —at.

lošene na 30. januarja, se zaradi slabih snežnih prilik vso bojo vršila. Prije glasnost in naraščajo na zlet v Prago so končane ter se je do 15. t. m. prijavilo 1020 oseb. Zdravo! Sokolska župa Ljubljana.

Dr. Modicu v spomin

Ljubljana, 27. januarja

Zopet je zemlja sprejela v svoje naročje moža klenega značaja! Odšel je tja, odkoder ni več vrnitve. Ni se še zemlja sprostila na krsti pokojnega dr. Zmavca, kas svetnika, ko mu je še stedel v večnost višji sodni svetnik dr. Modic Ivan. Tudi on je bil iz onega kadra mož, ki se niso strahli, ne sramovali dokazati, da so sinovi slovenske matere. (Milčinski, Bulovec, Zebre in drugi.) Vsi ti so morali za svoje narodno prepričanje marsikaj prestati. Lahko trdim, da ni nikogar med nami, ki smo pred mnogimi leti služili s pokojnim, ki bi ga ne ohranil v najboljšem spominu. Mož je bil vedno ljubezniv, odkritosrčno prijazen, strankam pa naklonjen in uslužben. Bilo je prijetno služiti z njim. Kakor je bil tih in skromen, tako je neopaženo tudi odšel v večnost.

Njegov pogreb je pa pokazal, da je užival pokojni klub skromnosti splošno spoštovanje in ugled.

Spavaj sladko, zvesta slovenska duša!

Juh Avgust, a. v. o.

KINO IDEAL

Inklisn — Charles Vanel v velefilmu

EJ UHNJEM

(BRODARJI NA VOLGI)

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri

Jeseničani v Trbovljah

Trbovlje, 24. januarja

Včeraj zjutraj so prišli v Trbovlje zastopniki krajevnih Bratovske skladnice Jesenice, da na mestu prouče zdravstvene in socialne ustanove trboveljske bratovske skladnice, zlasti pa, da se seznanijo z ustrojem rudarske bolnice, katere podatke bodo potrebovali za nameravano gradnjo velike moderne bolnice jeseniškega industrijskega revirja.

Z jutranjim vlakom so dospeli predsednik krajevnih bratovske skladnice na Jesenice g. dr. Obersnel z dvema skladničarjema zdravnikoma, dvema delavskima delegatoma in upravnikom bratovske skladnice. Na postaji sta goste sprejela tukajšnja zdravniška g. Baumgarten in vodja bolnice dr. Cizelj z upravnikom bratovske skladnice g. Vrljakom. V ravnateljski pisarni je goste pozdravil predsednik trboveljske krajevnih bratovske skladnice, rudniški ravnatelj g. ing. Vitold Biskupski, ki je gostom obrazložil stanje Bratovske skladnice, modernizacijo zdravstvenih naprav v bolnici z nabavo novega modernega rentgen aparata, tr. Siemens, organizacijo zdravniške in bolniške službe, razvoj in uspehe Protituberkuloznega dispanzerja in odlične uspehe vsestranskega prizadevanja odbora in zdravnikov kakor tudi ostalega osebja bratovske skladnice v upravnem in zdravstvenem oziru. — Za izprano pojasnila se je v izbranih besedah zahvalil g. dr. Obersnel.

Gostje so si nato ogledali ambulanco in pisarne bratovske skladnice, nato pa jim je vodja bolnice g. dr. Cizelj razkazal vse prostore in moderne naprave v novi bolnici. Podrobno so si ogledali tudi gospodarsko ureditev nove bolnice, zlasti kuhinjo, pralnico, centralno kurjavo, hladilnico, sušilnico itd. Vtis, ki ga je nova bolnica napravila na goste, je bil najboljši, saj pa se naša rudarska bolnica z njenimi napravami in upravo, kakor tudi s svojo vzorno delujočo zdravstveno službo lahko ponaša kot ena najmodernejših bolnic v naši državi.

Po ogledu bolnice je rudniško ravnateljstvo gostom priredilo obed v rudniški restavraciji. Pri tej priliki so bile izmenjane med predsednikom trboveljske bratovske skladnice, rudn. ravnateljem g. ing. Biskupskim in predsednikom jeseniške skladnice g. dr. Obersnelom prisrčne zbrane, ki so izvenle v želji, da bi dodali današnji poset Jeseničanov v Trbovljah koristne sadove na polju socialnega in zdravstvenega udejstvovanja obeh bratovskih skladnic.

Gostje so si popoldne ogledali še nekatere rudniške ustanove, med drugimi kopalnico na zapadnem okrožju, nato pa so se poslovili in se z večernim vlakom vrnili na Jesenice.

Gasilstvo ne sme poznati politike

Dobova, 24. januarja

Gasilstvo je v naši občini precej razvito, kar dokazuje delovanje šestih gasilskih čet. Najmlajša enotica je gasilska četa Gaberje, ki je pokazala posebno v zadnjem času izredno delavnost. Pod skrbnim vodstvom sedanjega predsednika Velela Antona je četa nabavila motorno brigalno. Poveljalec je tudi številno članstva, kar je zasluga ednanega odbora, ki je odklonil vsako politično vmešavanje v društvene posle in si je zastavil nalogo, da bo nesebično deloval samo za pomoč bližnjemu in napredek svoje vasi.

Obžalovati pa je treba dejstvo, da ni dovolj razumevanja za povezanost in sodelovanje vseh gas. čet v občini, posebno pri skupnih proslavah. Tako bi morala biti v nedeljo 23. t. m. skupna slavnostna seja v proslavo rojstnega dne gas. poročitelja Nj. kr. Vis. princa Tomislava v Kramarjevi dvorani, kar je pa v presenečenje nekaterih gasilcev, ki so pričakovali še ostale tovarniče, izostalo.

Vzrok temu je neznana. Morda tudi tu tiči kakšna razdiralna akcija, ki je danes v modi, nikakor pa ne v korist gasilski organizaciji in ideji.

Upamo, da bodo v bodoče takšni primeri izostali in da bo vseh šest čet v najtesnejši tovariški slogi vedno in povsod manifestiralo svoje veliko gasilsko poslanstvo za pomoč bližnjemu ter za ugled in napredek gasilstva. Na pomoč!

Sokolstvo

Občni zbor Sokola I Tabor

Ljubljana, 27. januarja

V mali dvorani sokolskega doma na Taboru je imel naš marljivi Sokol I snovi svojo XXX. glavno skupščino, ki se je udeležilo nad 200 pripadnikov. Skupščino je otvoril starosta br. inž. Lado Beve, ki je predlagal brzojavni pozdrav mlademu kralju Petru II, kar so zborovalci sprejeli z navdušenim odobravanjem in zaklicali sokolskemu kralju »Zdravo!« Prav tako je bil z odobravanjem sprejet predlog, da se pošljejo pisni pozdravi Savezu SKJ in sokolski župi Ljubljana. Brat starosta je pozdravil zastopnika župe in Ljubljanskega Sokola br. Kajzela, zastopnika Sokola II br. Ivana Kocijana, Sokola IV br. Ravnikarja, Sokola Jezica br. Grmeko, Sokola Moste br. Baloha, Sokola Vič br. Horvata, Sokola Štepanja vas br. Brčiča, ml. in predstavil skupščini tudi policijskega komisarja g. Polaka. Skupščina sta se udeležila tudi župni starosta br. dr. Pipenbacher in načelnik br. Franjo Lubej.

POROČILO BR. STAROSTE

Po uvodnih formalnostih se je brat starosta s pieteto spomnil umrlih bratov in sester, predvsem zaslužnih bratov Bajzla, Turka, Marolta in Tratarja, kojih spomin so navzoči počastili stoji in zaklicali »Slava«. Prav tako so zborovalci s prvega postelja spomin blagopokojnega povelja prezidenta bratske CSR br. dr. Tomaža Masaryka. V svojem lepem programatičnem govoru se je brat starosta spomnil uspele proslave tridesetletnega jubileja, omenil nasprotnike sokolske misli, ki jim bo sokolstvo kos le v vztrajni in nesebični sokolskim delom. Omenil je naloge, ki čakajo društvo v tekočem letu: poklonitev na Rakeku kralju Mučeniku, pomladanski zbor Sokolov župni zlet in X. vsesokolski zlet v Pragi. Na vse te prireditve mora biti članstvo in mladina temeljito pripravljena, zato kliče »V telovadnice zborn«. Končno je izrekel brat starosta zahvalo prednemu časopisju za veliko naklonjenost in se zahvalil društvenim činiteljem za uspešno in požrtvovalno sokolsko delo. Poročilo brata staroste je bilo z odobravanjem sprejeto, nakar je prečital savezne poslanice tajnik br. Etbin Bežek.

POROČILO TAJNIKA IN OSTALIH ČINITELJEV

Uvodoma je brat tajnik Bežek omenil težkosti, s katerimi se je borilo v lanskem letu sokolstvo, toda vera v nezlomljivo silo vseslovenske sokolske in končno človečanske ideje je premagala tudi to. Sokolstvo je zmagovalo na vsi fronti. Društveno delovanje je bilo izredno živahno in je bilo v znamenju proslave 30-letnega jubileja. Proslave je v vsakem pogledu leno uspešno, kar je bilo razvidno tudi iz poročil brata načelnika in v naraščajo. Brat tajnik

je nato kronološko navedel vse važnejše dogodke minulega leta, lastne prireditve in sodelovanja pri župnih, okrožnih in društvenih prireditvah, kjer je bilo društvo vedno častno zastopano. Ob zaključku svoje poročila je pozval vse delavljive članice in članice k delu, saj čaka društvo v tekočem letu obilo še nedokončanih dela.

Brat tajnik je prečital poročila posameznih oddelkov, ki so delovali v okviru društvene uprave: poročilo gospodarja br. Franja Vrečarja, iz katerega je bilo razvidno smotno gospodarstvo te krepke sokolske postojanke na vzhodnem delu Ljubljane. Društveno statistiko je vodil brat Gorjanc in je štel Sokol I ob koncu leta 1937: 637 članov, 220 članic, 152 naraščajočnikov, 76 naraščajočnic, 101 dečka, 98 deklic, skupno tedaj 1.284 pripadnikov. Zelo marljiv je bil godbeni odsek, ki ima pihalno godbo veliki orkester, salonski orkester in plesni orkester. Odsek vodi br. Fran Sirmik. Odsek je nastopil s svojimi godbeniki javno 63-krat. Za plesni odsek, ki ga vodi br. Ribnikar, je vladalo veliko zanimanje med plesalci, ki so v lepem številu obiskovali plesne vaje. Lutkovni odsek je proslavil letos 10-letnico svojega obstoja z uspešno razstavo in slavnostno predstavo. Odsek šteje 30 oseb in je vprizoril tekem leta 18 predstav. Odseku načeljuje br. Lado Sedej. Prireditveni odsek je bil v spretnih rokah predsednika br. Avgusta Ropiča in je absolviral 9 lanih in 2 tuji prireditvi. Društveni blagajni je prinesel Din 31.058 dohodkov. Končno je brat tajnik prečital še lepi poročili zabavnega oddelka in odseka za proslavo družbene 30-letnice, ki ga je vodil br. dr. Josip Kunc.

POROČILO NAČELNIKA

brata Lajoža Lubeja je pokazalo, kako sistematično vzgaja društvo svoje članstvo in mladino. Vodstvo telovadbe je bilo v rokah načelnstva in vaditeljskega zbora, ki je štel 26 bratov. Telovadilo je redno 8 oddelkov, kar je razvidno iz telovadne statistike, ki pravi, da je v 19 urah telovadilo 114 starejših bratov, v 91 urah 4.396 članov, v 92 urah 6.127 naraščajočnikov in v 70 urah 4.822 dečkov, skupno v 272 urah 15.459 moških oseb povprečno 188 oseb. Vsi oddelki (moški in ženski) pa so telovadili 530 ur in skupnem številu 25.764 ali povprečno 50 na uro. Od leta 1936 se je število telovadnih pripadnikov dvignilo, kar je dokaz vsestranskega živahnega delovanja društvenih činiteljev. Delo se je izven redne telovadne prikazalo tudi v tečajih, tekmah in javnih nastopih. Načelnstvo je priredilo obči vaditeljski tečaj, ki bo gotovo mnoge koristil uspešnemu tehničnemu delu društva. Delo je društvo pripadajočim tečajem nastalo svoje zastopnike v tečaj za proste naloge in v tečaje, ki jih je priredil Savez SKJ.

H. Jaray, H. Sterk, Clani Burgtheatra
in pevski zbor Wiener Sängerknaben

KDAJ
— No, kdaj pa misli vaša hči na možičev?
— Ne! In dan.

pivala večja družba fantov, ki so bili vsi od vina tako razgreti, da so se končno stopili. Med tepežem je nekdo z nožem su-

— No, kdaj pa misli vaša hči na možičev?
— ~~Ne! In dan.~~

KDAJ

— No, kdaj pa misli vaša hči na možičev?

— ~~Ne! In dan.~~

od vina tako razgreti, da so se končno
stopili. Med tepežem je nekdo z nožem su-

od vina tako razgreti, da so se končno
stopili. Med tepežem je nekdo z nožem su-

4. Velika zemljevidna deska Gorenjske se

— No, kdaj pa misli vaša hči na možičev?
— ~~Ne! In dan.~~

— No, kdaj pa misli vaša hči na možičev?
— ~~Ne! In dan.~~

Južna Amerika odpira vrata

Južnoameriške države imajo sicer svojih delavcev dovolj, pač pa potrebujejo kmetovalce

Južnoameriške države so preživele enako krizo kakor Evropa. Tovarne so ustavljale obratovanje in poljskih pridelkov je bilo, da niso vedeli kam z njimi. Kako so metali v morje in kurili z njo, druge pridelke je sadela enaka usoda, siromašni ljudje so pa pri vsem tem gladovali. Na brezposelnosti je pritiskala kriza najhujši, kajti raznih socialnih pridobitev je v Južni Ameriki bolj malo. Najboljše se je godilo tujcem, ki so bili doslovno na ulici brez vsake pomoči. Zato ni čuda, da so južnoameriške države zapirale vrata novim priseljencem. Bde je bilo še itak doma dovolj, siromašni priseljenici bi bili pa samo pomnožili vrste brezposelnih in gladujočih.

Zdaj se pa razmera tudi v Južni Ameriki polagoma obračajo na bolje. Kriza je popustila in prišlo se je gospodarsko oživitje, ki je znova sprožilo vprašanje naselitve prostora ozemlja. V desetih južnoameriških državah se počasi odpirajo vrata evropskim izseljencem. Toda problem, ki je s tem vprašanjem v tesni zvezi, ni enostaven. Velike države, Brazilija, Argentina in druge imajo mnogo neobdelane zemlje. Toda problem ni v tem, kako to zemljo naseliti, temveč je njegovo jedro v prodaji poljskih pridelkov. V vseh teh državah bi z naglim naseljevanjem našla nevarnost nadprodukcije poljskih pridelkov in pojavila bi se nova, morda še hujša kriza, kakor je pritiskala do sedaj. Zato iščejo južnoameriške države najprej tržišča za svoje poljske pridelke.

Domača tržišča so večinoma nasičena in računati se prvi vrsti z izvozom. Poljske pridelke iz južnoameriških držav naj bi uvaževali v prvi vrsti tiste države, iz katerih bodo prihajali naseljenci. Končne rešitve ta-

ga vprašanja pa še ni. Za uroditve in prodajo semijo skrbje privatne družbe in države. V nekaterih državah, tako v Braziliji, imajo severoameriške družbe velika zemljišča, na katerih ustanavljajo naselbine in vzoroma posestva. Zemlja je večinoma dobra, šal je pa v pragozdu, kjer naseljencev ne žaka nič dobrega. Kruta in neprestana borba s prirodo evropskega naseljencev kmalu lastra in mnogi omagajo. Še predno so dosegli prve uspehe. Nekaj upanja imajo samo neizkušeni poljedelci, ki se znajo prilagoditi razmeram. Tovarniških in kvalifikiranih delavcev imajo v Južni Ameriki sami dovolj. Evropski delavci tudi ne more tekmovali s domačimi, ker ni tako akromen in bi se ne mogli preživljati z mrazo, kakršna zadostuje domaćinu. Južna Amerika potrebuje kot rešeno samo poljedelce.

Razmera v Južni Ameriki so zelo različne, skoraj v vsaki državi drugačne. In ne da se reči, da bi domačini sprejemali tujce z odprtimi rokami. Pogosto so jim sovražni, ker vidijo v njih nezadržane takmece. Tudi politične razmere so različne. V Venezueli je bilo zadnje čase dokaj mirno, v Braziliji ima prezident Vargas skoraj diktatorsko oblast, v Urugvayu in Argentini imajo še dokaj demokratične vlade, v Paragvayu in Boliviji pa vladajo zdaj vojaki. V Čili je kakor v Venezueli, v Peruju je diktator general Oskar Benavidez, v Ecuadoru vladajo vojaki na čelu z generalom Henriquemom, v Kolumbiji je pa na krmlu demokratična vlada. Letos v novembru se sestane v Limi v državi Peru osma panameriška konferenca, ki bo obravnavala v prvi vrsti vprašanje naseljevanja. Zaskrat pa izseljevanje v južnoameriške države še ni priporočljivo.

Italija gradi močno brodogradnjo

Zakaj se mora tako vneto oboroževati na morju in v zraku

Oboroževanje je podobno plazu. Sproži se iz pogojev, za seboj. Anglija, ki se je zakinjala, dohitela druge države na morju in v zraku, a da bi se obnovilo staro razmerje morja na morju poedinih držav napram Angliji, tudi druge države ne morejo zastajati in tako gre oboroževanje naprej. Italija je napovedala obsežen načrt zgraditve modernega vojnega brodogradnje, čeprav bi raje investirala denar v kolonizacijo Abesinije, da bi mogla izkoristiti naravna bogastva te dežele.

Vojaki sotrudnik »Daily Telegraph and Morning Post« generalmajor A. C. Temperley piše, zakaj se mora Italija oboroževati. Italija je precej navezana na pomorska pota in zato jih mora ščititi. Malo je verjetno da bi v primeru vojne Italijo gospodarsko podpirali Jugoslovanci ali Francija. Zato ji ostanejo samo dve možnosti: ali se ustavi in ostanje samo meje z Avstrijo in Švic, ali pa se oboroži. Če Italija ostane oreto, to je meja razne potrebnosti, jih ima sama premalo in na večji izvoz ne more misliti. Sicer bi pa Italija morala železnice ne moge prevzeti v polni meri, čez Italijanske trgovske pomorščice. Italija mora uvažati premog, železo, nafto, kaviar, platino, cink, nikl, medenino, volno, bombaževino in druge stvari. Vse to uvažuje iz Amerike, Južne Afrike, Azije, z obal Črnega morja in s severne Evrope. To pa pomeni življenjski interes, da imajo Italijanske ladje prosto pot skozi Gibraltar, Dardanele in Suez.

Italijanski izvoz znaša letno okrog 26 milijonov ton, od tega gre 80% po morju. Zato mora imeti Italija močno vojno brodogradnjo, da lahko brani lastno obalo in pristanišča, trgovsko pomorščice in njena pota. Italija bi lahko zdaj s svojimi pomorskimi potmi in silami prodrla od Sicilije preko Pantellavie k severozahodnemu kotu Tunisa pot od Gibraltarja do Suez, toda njene pomorske poti bi lahko bile ogrožene. Naravno je torej, da se z vso vneto oborožuje na morju in v zraku. Vendar je pa Mussolinijev oboroževalni načrt presenetljiv svet. Gre za dve vojni ladji po 35.000 ton, 12 velikih torpedov in mnogo podmornic. Novi vojni ladje se bosta imenovali »Romano« in »Impero«. Prvotno poročilo se je glasilo, da gre za novi križarji, toda to je ponovno. Italija je zgradila že predlansko dva dreadnoughta po 35.000 ton, ki imata topove kalibra 381 mm in hitrost 30 vozlov. Italija bo torej imela zdaj štiri najmoderneje linjske ladje, ki jih prekašata samo angleški vojni ladji »Nelson« in »Rodney«. Razen tega ima Italija v Sredozemskem morju premoč v podmornicah po številu in modernosti, njena premoč v zraku je pa splošno znana.

Največja vojna ladja sveta je še vedno angleški »Hood«, ki je bila spuščena na morje že leta 1918. Bila je sicer modernizirana, toda le 20 let ji ni bilo izbršeno. Dolga je 262 m. Štiri najmoderneje italijanske vojni ladje so pa dolge po 240 m. Najmočnejše topništvo imajo Angleži. Njihove vojni ladje »Nelson« in »Rodney« sta oboroženi z 9 topovi kalibra 406 mm. Topove enakega kalibra imata japonski vojni ladji »Mutsu« in »Nagato« ter tri ameriške vojni ladje. Francija ima topove 38 cm, toda najmoderneje konstrukcije in velike začetne hitrosti, tako da njihova proborna sila ne zaostaja za ono angleških, italijanskih in ameriških topov.

Ni dvoma, da položaj Italije na morju ni posebno ugoden, toda z zgraditvijo novih vojnih ladij se je znatno zboljšal. Obenem pa ni dvoma, da drugi dve na Sredozemskem morju zainteresirani državi, Anglija in Francija, ne bosta zaostajali in da se bo oboroževanje na morju in v zraku z vso naglico nadaljevalo. Tako prvi plaz naprej in nihče ne va, kdaj in kje se bo ustavil.

Italija hoče biti najmočnejša pomorska sila v Sredozemskem morju in zato se ne boji ogromnih stroškov za gradnjo novih vojnih ladij. Italija gradi nove križarke in druge vojni ladje, pa tudi v gradnji podmornic ne zaostaja. Zanimiv je pogled v največje italijanske vojne pristanišče in ladjevalnice v Spezii.

Bele uniforme v temnih ulicah

Komaj nastane v Spezii noč, se spreminjajo ulice in trgi o operne prizore. Mesto napolnijo mornarji v snežnobelih uniformah. To so zagoreli, vedno nasmejnati fantje živahnega južnega temperamenta. Polne so jih razkošno opremljene prodajalne slačole in kavarnne ob hodnikih, pa tudi vinotoki. Pravo življenje se namreč pričinja v Spezii šele po sončnem zahodu in konča popolnoma, ko odvažajo motorni čolni mornarje nazaj k velikim ladjam, čijih luči je motno žare tam daleč na morju v temo.

Tovarna torpedov

Mesto Spezia je bilo že leta 1861 vojno pristanišče. Nad 75 let je torej to mesto že sedež italijanske pomorske moči in pri gradnji mesta so imeli odločilno besedo vojaki. Dočim imajo druga italijanska pomorska mesta nešteto ozidov, vijugastih ulic, je bila Spezia zgrajena kakor po ravlini. Z naraščanjem pomorske moči v Ita-

lija se je razvila tudi Spezia. Edaj ima to starinsko mesto nov obraz z vojniškim, velikim postopki in modernimi zgradbami, množstvenimi savdami in laboratoriji za pomorske inženirje. Na mestu so velika skladišča streliva, ob morju pa tovarna, kjer izdelujejo delavci in ladjarji in Apulie torpeda, mine in druga sredstva pomorske vojne.

379.000 ton

Italijansko vojno brodogradnjo, čigar glavno pristanišče je Spezia, ima celotno to-nazno 397.000 ton. To so ladje starejših in novih tipov. Po urenitvenju novega programa graditve vojnih ladij leta 1940 bo imelo vojno brodogradnjo v Spezii 4 velike vojni ladje po 35.000 ton, 4 manjše po 24.000 ton, 7 križark po 10.000 ton, 12 križark po 5.000 ton, 12 večjih in 12 manjših petrolnih ladij, 44 torpedov in 174 torpedovnih rušilov. Novo orožje, ki naj postane strah podmornic, so posebej zelo hitri čolni MAS (Motorized anti submarine), oboroženi s strojnimi, torpedi in posebnimi razstrelnimi bombami.

Ladja brez posadke

Blizu torpedov je v pristanišču zasidrana čudna ladja, vzbujačica posebno pozornost. Ladja se niti povsem spuščena in le zdaj se zdaj se pojavi na nji straža. To je tako zvana Marconijeva »radijska ladja«. Opremljena je tako, da lahko odplove na morje brez posadke in krmarji jo na daljavo s posebnimi aparati. To ladjo rabijo mornarji za vaje, lahko bi jo pa uporabili tudi v vojni.

Ljudje na dnu morja

Najzanimivejši zavod v Spezii je potapljaška šola. Poseba je 100 mornarjev, ki se spuste vsak dan na dno morja, kjer jim izkušeni potapljači razlagajo in pojasnjujejo skrivnostni potapljaški obrti. Mladi mornarji se uče polagati mine in odstranjevati jih, pa tudi sicer so koristni vojnemu brodogradnjo. V Trstu in v ladjevalnici »Ansaldo« v Genovi bosta kmalu do-gradjeni dve ogromni križarki »Vittorio Veneto« in »Vittorio« po 35.000 ton. To bosta jednena orjaka, ponos italijanske vojnega brodogradnje.

Švedi pred 50 leti

Iz Spominske ustanove za švedske uč-njake, ki se pečajo z medicinskimi raziskavanji, je bilo kakor običajno pred božičnimi prazniki razdeljenih 200.000 švedskih kron med 100 švedskih učencev. Ta ustanova izvira od zakonov Terezie in Johna Andersona. Pri razdelitvi denarja so mislili na vse panoge zdravniške vede. Dvema profesorjema so priznali nagrado za študij in ugotovitev povprečne rasti in teže švedskih otrok v razni starosti. Že 50 let ni noben učenjak proučeval tega vprašanja in v tem času se je povprečna višina švedov znatno povečala. To proučevanje je po mnenju učenjakov zelo važno za zdravniško skrb za otroke.

Znaten del ustanove so razdelili med uč-njake, ki proučujejo bolezni v raznih poklicih. Učenjaki bodo proučevali poseben učinek železnih rud na zdravje delavcev, zaposlenih v rudnikih. Znani švedski strokovnjak za bolezni možganov prof. H. Ott-verson bo porabil denar, ki ga je dobil iz te ustanove, za lečenje možganskih črtov, prof. Reensterna pa za izdelovanje seru-ma proti govornosti, ki se je stajno onem-sel in za nadaljno proučevanje te bolezni. Prof. The Svedberg, svetovno znani zdrav-nik in kemik, je dobil svoj delež iz usta-nove zakoncev Andersona za svoje temeljito proučevanje beljakovin.

Slovenka grška princesa?

Grški listi priobčujejo zanimivo zgodbo o princesi Kokolaniji Grški, rojeni Slovenki, ki je te dni umrla in zapustila nekemu samostanu menihov v Jeruzalemu 30 milijonov frankov.

Princesa Kokolanija, katere življenje je bilo precej burno, se je pisala Karolina Prah in je bila Slovenka. Starši so ji umrli že v zgodnji mladosti in siroto so vzeli k sebi tujci, ki pa niso lepo ravnali z njo. Zato jim je Karolina kmalu pobežala in odšla v Trst, kjer je postala natakarica. Trgovalci z dekleti so lepo deklo zabili v Kairo, kjer se je seznanila z dalmatinskim delavcem Ivanom Tomičem, ki se je poročil z njo. Mož je bil zelo podjeten in s tihotapstvom je ogromno zaslužil. Ko je umrl, je zapustil svoji ženi skoraj milijon. Nekaj let pozneje je povzročila precejšnjo senzacijo vest, da se je mlad grški princ poročil z bogato staro vdovo. Zakon menda ni bil posebno srečen, kajti kmalu se je Prahova umaknila v samostan, kjer je nedavno umrla in vse svoje premoženje v vrednosti 30 milijonov frankov zapustila samostanu. Odgovornost za to vest prepuščamo seveda grškim listom.

Spet v razgalinah

Pustolovski roman

Harris se je ustavil pred starejšim uradnikom, prijel ga je za suknjič in zasikal z nanovo vzplamtelo srditostjo:

— Zakaj si pa nista takoj v začetku pošteno razdelila vlog? Eden na obali, drugi v boku — zasledovani pa lepo v sredini. Mar sta bila prvi na lov? Bognie, mislim, da imam boljše čast-nike. Vsak novinec bi se bil odrezal bolje.

Ogovorjeni uradnik je pogledal inspektorju tako srepo v oči, da je Harris kar zajljal.

— Gospod inspektor, bil bi že čas, da bi nama končno dovolili mirno in pametno pojasniti vam, kako je bilo. Saj sploh še nisva prišla do sape. Godrnjate samo, da sva se vrnila praznih rok in ne veste, kaj in kako je prav za prav bilo.

— Kaj je bilo? Pustila sta se voditi za nos, to vem že vnaprej. Če pa že hočete, pripovedujte. Mnogo to itak ne bo vredno.

Harris se je obrnil in sedel za pisalno mizo.

— Tako, prosim, zdaj pa pripovedujte svoj ro-man, če že hočete, — je zagodrnjal porogljivo.

— Prav za prav je to odveč, če ne mislite ne-hati. Toda naj bo, poveva vam, — je začel vsaj na videz mirno starejši častnik.

— Ne da bi vedela kam, sva krenila proti sava-

ru kar na slepo srečo. Lahko je poslati človeka na lov, toda težko je tako povelje izpolniti. Preiskala sva vse sumljive kraje, toda nikjer nisva našla nobenih sledov za Morleyem in njegovo la-djo. Zadržana močno po neprestanem iskanju in nevihtih sva prispela pozno ponoči do Petih skal. Sklenila sva ostati tam do jutra in tako sva zavila v zaliv.

Kar se je začelo zamolklo brnenje motorja in ko so stožci najinih žarometov šinili čez morje, sva zagledala v daljavi čoln, vozeč s polno paro proti jugu.

Takoj sva se obrnila in lov se je začel. Eden ob obali, drugi v boku zasledovani pa lepo v sredini kakor ve vsak novinec, da se običajno dela.

Harris je nekaj zamrmral, toda častnik je nada-ljeval, kakor da je to preslišal.

— Podnevi bi ta igra ne trajala niti pol ure, ponoči ob nevarni obali in na dokaj razburkanem morju se pa ne da tako lahko manevrirati, kakor si mislijo gospodje za zeleno mizo. Premagovati je treba težave, ki pa jih more razumeti in prav presoditi samo izkušen pomorščak.

Harris je zopet nekaj zabrundal, toda častnik se ni dal motiti.

— Skratka, storila sva kar sva mogla, toda na ostrem ovinku obale je zasledovani čoln izginil, oba naša motorna čolna sta pa prevozila ta kraj s polno paro, ker smo mislili, da smo jim za petami. Kmalu smo pa spoznali zvijačo preganjanj in obrnili, toda bilo je že prepozno.

Čoln je bil zares izginil, kakor da se je potopil. Preiskali smo vsak kotiček, ustavili motorje, da bi boljše slišali, če ne brni kaj motor, ustavili smo se pri vsaki skali in do ranega jutra nismo opustili iskanja. Toda vse naše prizadevanje je bilo zaman. Potem smo se razdelili, jaz sem krenil s svojimi policisti proti severu, Jim pa proti jugu in znova smo preiskali obalo. Toda zopet je bilo vse zaman in prepričan sem, da bi bil storil na najinem mestu isto vsakdo, tudi vi, inspektor!

— Kako in kod je mogla priti »Swallow« na širno morje, kjer so jo našli brez posadke, to mi je uganka. Sicer pa ni gotovo, ali je res bila Mor-leyeva ladja, ki smo jo ponoči zasledovali.

— Ali ste končali, Herbert? — je vprašal in-spektor suho in se obrnil v naslanjaču.

— Da.

— No, vidite, da sem govoril prav kar resnico. Potegnili so vas za nos in sicer pošteno. Take sko-ke dela vsak zajec na begu, zapomnite si to in zato je treba z njimi računati. Če hočete, vam povem jaz, kaj se je zgodilo. Morley je zavl pod skalo, počakal je, da ste zdrijali mimo, potem je pa iztovoril blago na obalo ali ga pa pometal v morje, čoln je pa pogl na širno morje. Računal je s tem, da ga ujamete praznega ali pa da se bo potopil. V prvem primeru bi si izmisil pripoved-ko, v drugem bi sicer izgubil čoln, toda rešil bi svojo kožo. No, kaj poretete na to?

— Možno je to in če bi bil to razmišljal za svojo mizo, bi bil morda govoril tako kakor vi.

Ljubitelji sportnih psov so zborovali

Klub ima 167 članov — V Ljubljani je prijavljenih 770 luksuznih, 166 lovskih psov in 1200 čuvajev

Ljubljana, 27. januarja

V tokor je imel Klub ljubiteljev sportnih psov svojo 16. redni občni zbor, katerega je otvoril predsednik prof. inž. Premelj s pozdravom članov, ki so prišli na zborovanje v lepem številu. Pozdravil je zastopnike drugih sorodnih klubov, zastopnika Jugoslovanske kinološke zveze g. Urbanca, gg. Susterja, Pirca, Bužga, predsednika Društva za varstvo živali g. Rebeka in poročevalce časopisov. Zborovalci so počastili spomin umrlega člana g. Eterla.

V preteklem poslovnem letu je imel odbor največje sitnosti z mestno občino zaradi pa-je takse, glede katere se je pri slučajno-odločitvi razvila zelo živahna debata. Soglasni so bili vse navzoči, da je taksa za pse v Ljubljani previsoka. Odbor s predsednikom je dobil pooblastilo, da še nadalje vodi poga-jevanje za spremembo lozadnega pravilnika z zastopniki mestne občine in skuša doseči primerno znižanje takse na psa.

Tajnik g. Feodor Drenik je poročal, da ima klub častnega člana g. dr. Jamarja, 20 ustanovnih in 146 rednih članov, skupaj 167 članov. Iz Ljubljane jih je 92, iz Maribora 26, iz Celja 10, iz drugih krajev pa 40. Iz-štopilo je 14 članov, pristopilo pa 34 članov, tako je klub napredoval za 20 članov. Za smotno psov z rodomniki, ki je bila v de-tembru lani v Beogradu, so prijaviili 98 psov, od teh je bilo 27 sportnih psov. Ocene za sportne pse so bile dobre, pet psov je bilo odličnih, 8 prav dobrih in 8 dobrih, 6 psov je izostalo. Ocenjevalec je bil tajnik g. Drenik.

Razstave na Dunaju se je udeležila gospa Elizabeta Hartner iz Murske Sobote s tremi angleškimi hrti, ki so dobili dobro oceno. »Dečko-Mirne« ilirski ovčar, last no-tarja Steva Sinka, je dobil na razstavi v Gradcu naslov Gradca in se možnost za me-dnarodno prvenstvo v lepoti. Tako je Dečko, edini domače pasme, izpolnil vse pogoje za mednarodno takmovanje.

Tudi tajnik je omenil vse intervencije, ki jih je klub imel zaradi občinske takse za pse. Mestna občina je takse določala po zgla-du inozemskih mest, kjer se pa proti pre-visokim taksum prav tako torijo kakor mi v Ljubljani. Na Dunaju znaša pasja taksa okrog 100 din, v Budimpešti za čistokrvne pse okrog 150 din, za druge pse okrog 850 din in 700 din. V Nemčiji pripravljajo zakon, ki bo zaščitil čistokrvne pse in jim dal razne »godnosti« pri takseh.

Klub je izdal šest številov svojega glasila »Naši psi«, ki ga urejuje predsednik. List so člani in vsi ljubitelji psov z zanimanjem sprejeli. Klub ima svoj dresurni prostor, ka-terega bodo člani odslej gotovo bolj upo-rabljali kakor prej. Leto, ker morejo ne-ke pasme doseči mednarodno prvaštvo le tedaj, ako so prestale uporabnostno tekmo.

Od 1. januarja je tudi klub uvedel zaradi to-ga uporabnostno knjigo.

Tajnik Drenik je tudi strokovni poročal-valet in vodja vseh registriranih psov. Poročal je, da je stanje jugoslovanske rodovne knjige tako: Na novo je bilo vpisanih v rodovno knjigo 49 psov, tako da je bilo pred obitnim zborom v knjigi vpisanih 586 psov. Bernardinovcev je 10, tokarsjev 21, francoskih buldogov 11, nemških dog 82, barsoisov 23, ilirskih ovčarjev 55, nemških ovčarjev 68, doberman pinčarjev 47, airdealterjev 18. Drugi so bili redni pasem. Razvija-vo je številu ilirskih ovčarjev, te naše do-mače pasme, ki so je v sedanjih letih doce-la uveljavila.

V vsejni register je bilo vpisanih 112 psov, in sicer 7 posameznih psov in 25 legel. Največ je bilo ruških hrtov, in sicer 23, nato 28 ilirskih ovčarjev, 26 nemških ovčarjev, 10 novofundlandov itd. V vsej-nem registru je po stanju pred zborom 694 psov. Blagajnik g. Vašl je poročal, da je imel klub okrog 16.000 din dohodkov in okrog 9.000 din izdatkov.

Predsednik je pojasnil, kako je s glasi-lom, katerega so tiskali v 800 izvodih. Stro-ški za glasilo so bili večji kakor dohodki, klub se je pa odločil, da bo še tekoče leto izdal glasilo, ker upa, da bo dobil več na-rodnikov kakor jih je imel do sedaj. Poročilo gospodinja g. Podobnika in predstnika ra-čunov g. Galeta je bilo sprejeto, odbor je do-bil razrešnico s pohvalo. Pri volitvah je bil z vzklikom zopet izvoljen za predsednika prof. inž. Premelj, za podpredsednika g. Loj-ze Smrkolj, za odbornika pa gg. dr. Cepuder, Bojan Drenik, Feodor Drenik, Ivan Klemen-čič, Alojz Možina, Ivan Rošan in Ciril Vašl. Preglednica računov sta dr. Blumauer in g. Gale.

Zelo zanimiva je bila debata pri slučajno-stih o zadevi neke članice kluba iz Maribo-ra, ki ji je občni zbor naložil! dežarno ka-zen zaradi nepravilnega postopanja v zvezi z rodomniki, živahna je bila tudi debata glede občinske takse na pse. Po statistiki je v Ljubljani 770 luksuznih psov, za kate-re je občina potrala 154.000 din, 160 lovskih psov, ki so dali 16.000 din in 1200 čuvajev, ki so dali 12.000 din, tako da je občina do-bila na pasjih takсах 182.000 din, torej mnogo manj kot v prejšnjih letih, ko je znašala taksa samo 100 din letno za psa. Lastniki psov so svoje pse enostavno pri-glasili za čuvaje in so plačali manj takse, ali pa so pse oddali končnu ali jih proda-li, tako da občina s povzemanjem takse na pse ni imela nobenega dobička, pač pa je po-vzročila pravcato gorje med ljubitelji in last-niki psov. Klub je sklenil podpreti akcijo za ustanovitev ambulance za živali v Ljubljani, katero je pričelo Društvo za varstvo živali.

Röntgenovi žarki in njihov učinek

Zanimivo predavanje šefzdravnika dr. Neubauerja pod okriljem Ljudske univerze v Kranju

Kranj, 19. januarja

V četrtek je v »Ljudski univerzi« pred-a-val šefzdravnik z Golnika g. dr. R. Neu-bauer na zelo poljuden način o Roentgenu in njegovih tajnostnih žarkih. Predavatelj je svoja izvajanja razdelil na tri dele in je v njih obdelal zgodovinski razvoj roentgena od prvih poizkusov do današnjih najmoder-nejših aparatov. V drugem delu se je za-držal predvsem pri razsvetljevanju notra-nosti človeškega telesa z roentgenskimi žarki in fotografiranih posnetkih. V zadnjem delu pa je razložil zdravljenje z roentgen-skimi aparati in njih uporabljivost pri pre-izkušanju materiala v tehniki in odkrivanju starih slik v umetnosti.

V kratkih besedah je predavatelj razložil princip delovanja Roentgenove cevi in po-kazal starejši kot tudi najnovejši tip. Dia-pozitivi so prikazali veliko humorističnih slik, ki pričajo, kako so si naši predniki predstavljali koristi roentgenskih aparatov pri pogledu intimne notranosti človeka. Kmalu so izšli tudi zaščiti v raznih za-grinjah, katere žarki ne prodrejo. Vendar je dejal predavatelj, so danes razne svetovne to-movnice že precej bolj utopiističnim slikam naših prednikov. Saj danes je lahko dobimo roentgenski aparat v kavčuku in treba je le aparaturo priključiti na električno omrežje, pa lahko pregledamo notranost človeka in isto fotografiramo. Zanimaj izdelki roentgen-skih cevi niso večji od človeške dlani in tudi neizgovirni transformatorji za povečanje električne napetosti niso dosti večji. Za pre-iskavo skritih poškodb v notranosti telesa služijo nalašč za to konstruirani aparati.

Zanimivimi slikami je predavatelj po-kazal uspeh roentgenskega fotografiranja v medicini. Majhen žbeljček v pljučih fantič-ke je bil vzrok, da so ga izročili v zdravili-šče na Golniku. Ni bilo čisto jasno, kaj mu je, prisojili so mu neobičajno tuberkulozo. S ponovnimi roentgenskimi pregledi so na-šli vzrok krivavega, črnega izmečka. Majh-na operacija je dečku rešila življenje.

V nadaljnjem delu svojega predavanja je g. primarij govoril o zdravljenju z roent-gen-skimi žarki. Omenjal je razne aparate za zdravljenje raka, ki so cenejši in uspeš-ni in zato izpodrivajo zdravljenje raka z ra-dijem. Baje bo kmalu tak aparat instaliran tudi v Ljubljani. Izum roentgenskih žarkov prinaša veliko koristi in uporabnosti tudi pri preizkušanju raznega materiala. Saj bi se lahko podrl most ali počil bal, tako ra-vno v roentgenu to ni mogoče. Celotno umet-nosti žanje roentgen svoje uspehe.

Preko starih slik so v stoletjih napravili druge umotvore. Brez roentgena je bilo spo-tno sliko težko zaslediti; danes je to enostavno. Tudi v živnozdravniški stroki ee uporabljati roentgen.

Ob koncu predavanja je predavatelj v je-drnatih besedah še enkrat povdrlil koristi roentgena in zaključil svoja izvajanja z že-ljo, naj se tako koristni žarki uporabljajo le v humane namene. Zelo lep obisk je do-kazal, da je predavatelj splošno priljubljen in da si občinstvo želi znanstveno popular-nih predavanj. »Ljudska univerza« v Kranju je pa ponovno dokazala, da ima pri izbiri predavateljev resen namen vršiti vzvišeno nalogo, katero si je ob ustanovitvi nadel. Pripominjamo, da se je to zanimivo pre-da-vanje g. primarija dr. Neubauerja vršilo naj-preje v Kranju in da se bo ponovilo tudi v Ljubljani.

NJENA ŽALOST

— Zakaj pa jočeš, deklica?

— Ker ima moj bratec počitnice, jaz pa ne.

— Zakaj jih pa nimaš, ko jih on ima?

— Ker še ne hodim v šolo.

NA ULICI

— Kaj se je zgodilo tu?

— Avtomobilist je hotel zavoziti v stran-sko ulico.

— To vendar ni nič posebnega.

— Seveda je, ker tu ni nobene stranske ulice.

Najboljši način, kako se je dal inspektor pom-riti, je bil ne ugovarjati. Potolažil se je, čim je dokazal, da ima prav.

Tudi to pot je prenehal z očitki in počasi je vstal izza mize. Stopil je k častnikoma, jima segel v roko in dejal kakor da hoče ublažiti svoje prej-šnje besede:

— No, ko kreneta na morje drugič, bosta imela morda več sreče. Kaj bi se jezili — prav pravita. Lahko sta prepričana, da se je vama tako imenito zagodel samo Morley in da se bo ta cigan že dru-gič imenito zabaval, ko mi bo pripovedoval iz-mišljeno zgodbo o tem, zakaj so našli »Swallow« sredi oceana. Toda pustimo za danes to. Samo ne črhajta nikjer niti besedice o tem, razumeta

Mladinski smuk na — Zelenico

Skupni mladinski smuki bodo vzgojili našo mladino
tako, da bo nam vsem v ponos

Ljubljana, 27. januarja

Ljubljanski dijaki so z največjim veseljem pozdravili ustanovitve odsekov mladinskih planincev pod okriljem podmladka Rdečega križa. Slovensko planinsko društvo je pravilno razumelo stremiljenje mladih duš in poseglo z večjo roko v vzgojo mladine z namenom, da jo privede s pomočjo na solah delujočih učiteljev-planincev v naraščajoče vrste pravih in poštenih planincev, ki bodo vselej in povsod nastopali v prosih pravilnega razumevanja narave in njenih krasot.

Za božične počitnice je bil namenjen šestdnevni smučarski tečaj v Bohinju. Stroške bi delili udeleženci in SPD, ki bi dalo brezplačno prenočišča v »Zlatorogu« in še izdatno denarno podporo. Radi odredbe gospoda ministra o skrajšanih počitnicah o božiču pa se najboljša namena ni mogla uresničiti, zmarikalo je časa. Namestu šestdnevnega tečaja sta stopila dva dvodnevna smučarska izleta, eden v Bohinju in drugi na Zelenico. Vsakega izleta se je udeležilo po 17 dijakov in eden ali dva spremljevalca. Izleta sta v vsakem pogledu polno zadovoljila. Dijaki so se vrnili z najlepšimi vtisi in so z navdušenjem pripovedovali o svojih doživljajih. Sam sem se udeležil izleta na Zelenico, zato bom le o tem malo obširneje govoril.

Na Šertjanjevo nas je potegnil z malo zamudo tržiški vlak do svoje zadnje postaje. Prijeten mraz je vel od Ljubelja, sonce se je smežljivo skrivalo za lahni oblaki, ki so obetali malo snega. V dobri uri smo bili pri Ankeletu v Šentanski dolini, kjer smo malo duškali. Tu smo zvedeli, da bo na Zelenici odlična smuka, da sta oba plazova naravnost od snega zalita in s pršicem zadostno pokrita. Le naprej! Malo pod staro hiško finančne kontrole je bila državna cesta neprehodna; zato je bil plaz na 5-6 m na dno, zato pa je bila uporabna tako zvana »zimska cesta«. In ravno ta plaz je dijakom odkril nekaj, česar se niso videli, namreč lep trop divjih koz, ki so se kakih 50 m nad plazom mirno pasle in milile mladim grmčjem. Nebeško lep pogled! Precej minut je poteklo, predno so se oči odtrgale od redkih živali.

Pa to še ni vse! Čez 20 minut smo pri cestarju. Tu pozdravita smučarja na cesti kar dve skoraj udomačeni divji kozi, ki je sta kar iz roke in se niti ne otepara potic, kaj šele drugih dobrot. Časa topliga mleka je najboljši okrepilo, potem pa naprej k starim znancom na Zeleniški plaz. Veter je bil do kosti, nesel je droban sneg v oči, 18 mladih smučarjev pa se je polagoma vpenjalo v breg in se od časa do časa ozrlo, koliko poti je že za njimi in koliko pred njimi. Mladi cestarjev Tonček nas je pospremil nad prvi plaz, potem pa je pokazal, kaj zna. Ljubljancem so oči izstopile, ko so gledali za oblakom drobnega pršica, ki je naznačeval pot silnega smučarja. Kot bi trenil ga je zakril gozdček našim očem, čeprav je znašala razdalja dobre pol ure hoda.

Drugi plaz je varljiv. Človek misli, zdaj, zdaj bom na vrhu, pa mine zopet četrt ure in se skoraj ne pozna, da smo hodili Končno! Pri Zeleniškem oknu! Tu nas objame pravcati vihar, kakor bi nam hotel s silo zapreti vhod v dolinico zeleniške koč. Oči skele od drobnega snega, mraz gre prav do kosti, ampak teh zadnjih sto metrov nas ne bo konec. Naprej in že smo v koči. »Dobro večer«, nas prijazno pozdravi stari moj znanec Frenk, oskrbnik zeleniške koč, ki ročno postavi na mizo čašo vrelega čaja, da si človek dušo priveže, predno mu pride na jezik, da bi rad čaja.

Ko smo se preoblekli, je šla beseda o večerji. Frenk ima zadosti ajdove moke, pa tudi mleka mu ne manjka in zato se odločimo za žgance s kavo. Na skupnem ležišču je čebljanje, nekateri se pripravljajo na spanje in si urejajo svoja ležišča in iščejo zaloga po svojih bisagah. Večina pa že sedi okrog miz in muli s tihim zadovoljstvom s seboj prinesene božične dobrote, ta potico, oni pogačo, ta klobaso, oni krač, vsem pa žare oči, da jih je veselje gledati.

Da si skrajšamo čas pred večerjo, igramo različne družabne igre. Bumli smo na »sedem« in na mnogokratnike tega vražje-ga števila. In kolikor smo se tudi trudili, nismo kljub naši računski učenosti pribudili do sedemdeset, kaj šele čez. Kazni so frčale v spehast klobuk in sodniki so izrekli duhovite sodbje. »Ti pojdi gledat pred kočo koliko stopinj imamo že mraza, ti boš vsakemu povedal vljudnost, ti grobost in ti boš pa Frenku pomagal brisati po večerji posodo.« tako in podobno so se glasile sodbje. Vse se je izvršilo ob smehu in brez sodega izvršila. Brisal posode je pokazal izredno spretnost, kar priča, da tudi doma večkrat ta posel opravlja in prav je tako. Neki dijak je prav lepo povedal Pre-

šernovo »Turjaško Rozamundo«: rešiti smo morali nebroj ugank, slišali smo izredno duhovite smešnice in kratkočasnice in še dobro se nismo zavedali, pa je bila ura počitka prišla. Ob pol desetih je bilo vse pod odejo in tišina je motil le tuleči vihar.

Spanje je bilo pomešano s precejšnjo porcijo mraza, tako so zobje škepetali, pa ne toliko od mraza, kolikor od pritajenega govorjenja. Ob pol sedmih se bili mladi amučarji že na izredno lepih smučičih okoli zeleniške koč, čeprav je bil mrzel veter in smo imeli celih 15 stopinj mraza. Mestni otroci, ne vajeni prirode visokih gora, so uživali in strmeli nad krasoto zasneženih dolin, niso se mogli nagledati velikanskih grebenov in nebeškega razgleda, ki se jim je odpiral na vse strani z vsakim novim korakom v višino. Ko pa jim je mraz le prevel za nohte pogledal, ko je malo prešibka obleka le odpovedala, potem so vsi ožarjeni prihiteli nazaj v kočo, posedli za mizo, založili dober zaloga potice in šli nazaj pod milo nebo.

Pri zajtrku, ki je obstojal zopet iz koruznih žgancev, smo se domenili, da napravimo ob 10 dopoldne tekmo v slalomu, prgo da izbere mednarodni tekmovalac Frenk Čarman po svoji najboljši uvidevnosti in da razdelimo nekaj nagrad, ki jih zberemo po dinarjih skupaj. Vse je bilo zadovoljno.

Malo pred deseto je nameril Frenk svoj osmučani korak proti zeleniškim zobom, drugi pa smo jo mahali za njim, kolikor nam je sapa dopuščala. Spotoma smo zasajali v prelep in deviški sneg rdeče zastavice in delali vrata. Mala ravnic, omejena z dvema borovima vejama, je bila tretjajoč začetek naše tekme. Frenk je vozil prvi in je bil po 25 sekundah na mestu. Potem so šli z večjo ali manjšo srečo vsi mladi smučarji za njim. Dosegli so še enkrat večje čase od Frenka, pa saj mora biti razlika med mednarodnim tekmovalcem in navadnimi dijakarji kot smo mi. Razdelitev nagrad je bila vesela, končala se je s klobasami in velikim zalogaši še preostale potice.

Ostali čas dopoldneva je bil seveda zopet namenjen smuku okrog koč, odhod pa smo določili na eno popoldne. Bili smo točni. Prvi so zapustili kočo še par minut pred časom. Kmalu smo bili na velikem plazu. Tu so bili prizori za bogove in položaji za počit. Dilce so prav prijetna reč, dokler lepo in mirno teko. Ko pa doseže brzina gotovo mejo in pridrisi na menjajoč se sneg, potem je konec z ravnotežjem; položaji se v sneg s tako nehlinjeno nerodnostjo, da se sam sebi od sra in še celo pod snegom nasmejši. In ko iščeš potem smuči in noge in palice in roke kakor da niso sestavni deli tvojega telesa, se ne moreš načuditi, kjer si pobral vso zalogo nerodnosti. Pa tako se godi vsem smučarjem in ne samo onim, ki se spuste na Zeleniški plaz. Čez dvajset minut smo bili pa že vsi pri cestarju. Z mlekomo smo zalili sebe, s kruhom nasitili obe divji kozi, pa dalje po cesti kot Elija do Ankeleta. Tu smo počivali dalje časa, da smo si vse povedali, kaj je kdo doživel na presnetem plazu.

V mraku smo bili na tržiški postaji, kjer smo v čudni čakalnici še enkrat preživeli oba lepa dneva v objemu bele Zelenice. Vlak je kmalu prispil in zaupali smo se mu z dosti večjim zaupanjem kakor pa lastnim smučkam na Zelenici. Smuk v dolino in smuk po deloma zledeneli cesti utrudil do smrti. Zato je bil v toplih oddelkih tržiškega vlača tiho mir. Malo smo oživel, ko se je približala Šiška in ž njjo naš končni cilj — doma. Priščno slovo in »na svidenje v šoli« in že smo bili vsak na svoji cesti.

Skupni mladinski smuki in skupni mladinski pohodi v planine bodo gotovo vzgojili našo mladino tako, da bo nam vsem v ponos. S seboj sem imel 16 ljubljanskih mladitov, sinov preprostih staršev, ki bi nikdar ne prišli v gore, da ni našega SPD, ki razume dnevni klic časa po vzgoji značajnih planincev. Nočem prerokovati, povedati pa le moram, da sem trdno prepričan o najlepših sadovih planinske vzgoje, če jo bo SPD nadaljevalo v začrtnem pravcu. Naj gre v tem še nujen korak dalje in skuša ustvariti podobno organizacijo med najbolj bednimi med bedniki, to je med našim obrtnim naraščanjem, ki raste in poganja divje in kvarne pogankje v temi in brez

najmanjšega aoinčnega žarka. Kdo naj bo tem vodnik? Kdo drugi kakor tisti, ki jim je za kratek hip vsak teden svetovalec, to je učitelj obrtno-nadaljevalnih šol. Kakor so se oglašili iz vrst učiteljev srednjih šol navdušeni planinci, tako se bodo oglašili tudi iz vrst učiteljev obrtno-nadaljevalnih šol. Pa tudi med mojstri in med pomočniki se bodo našle morda bele vrane, ki bodo s veseljem poprijele za vzgojo obrtnega naraščanja tudi ob prostem času.

Iz Celja

Ivan Zvar je podlegel poškodbam. Kakor smo poročali, se je v soboto tečno ponočeval 38letni posestnik Ivan Zvar v Vranski gorci pri Bučah. Zvar je hotel podreti lipo. Ker pa je hotel preprečiti, da bi drevo pri padcu poškodovalo bližnje sadno drevje, se je povzpela na lipo, da bi prežagal vrh. Ko se je vrh odlomil, je vevjave zadelo Zvara z vso silo in ga treščilo na zemljo. Zvaru je pri padcu počila lobanjska baza, poleg tega pa je dobil težek pretres možganov in si tudi dvakrat zlomil levo roko. Prispeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je v tork ob 22. podlegel poškodbam. Pokojnega, ki je bil ugleden posestnik in splošno priljubljen mož, so prepeljali v Vransko gorco na njegov dom, odkoder bo v petek dopoldne pogreb na pokopališču v Bučah. Zvar zapušta ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Pospeseno izplačevanje pokojnin. S 1. februarjem bodo v Celju izplačevali pokojnine na domu tudi mestni pisarniške. Tako bo omogočeno, da bodo vse pokojnine izplačane v enem dnevu. Da pri izplačevanju ne bo ovir, naj upokojenci počakajo dostavljalec doma.

Celjski lastniki koles in motornih vozil morajo prijaviti svoja vozila najkasneje do 31. t. m. pri predstojništvu mestne policije, ki sprejema prijave koles vsak delavnik od 7.30 do 13. prijave motornih vozil pa od 17. dalje. S seboj je treba prinesiti tudi stare evidenčne tablice.

Lastniki šoferskih legitimacij naj čimprej overijo svoje voziške izkaznice in plačajo zadevno lazovinsko takso pri predstojništvu mestne policije v Celju, soba št. 42.

Dve nesreči. V ponedeljek se je v Westnovi tovarni v Gaberju ponesrečil 16letni delavec Peter Faktor iz Čreta. Pri delu mu je padel težek kos železa na levo roko in mu zmečkal palec. Istega dne si je 26letni dinar Anton Jelen z Zg. Ponikve pri padcu na ledu zlomil levo roko v ramenu. Ponesrečenca se zdravita v celjski bolnici.

Celjski bolnici je umrla v erdo 30-letna najemnikova hči Pavla Ščurkova s Polul pri Celju.

Iz Maribora

Zasedba »Gospode Glembojviha«. Kakor pred leti nastopajo v glavnih vlogah: Grom kot stari Glemboj. Starteva kot baronica Castelli, Vladimir Skrbineš kot Fabricij, Nakrst kot njegov sin advokat, Pavle Kovič kot zdravnik dr. Altmann, Košuta kot dr. Alojzij Silberbrant (spovednik). Režija dr. Branka Gavella je obnovljena po Vladimiru Skrbinešku.

Kakšna slovensčina je to? Ljudje so postali pozorni na reklamni napis v izloži bi neke trgovine na Aleksandrovi cesti. Napis se glasi dobesedno: »Josef P. tvornica gornjih delova za čevlje.« To je takla mešanica, da je prava narodna sramota za Maribor. Ali je to po 20 letih Jugoslavije še mogoče? Kje je oblast, da takih stvari ne opazi?

Slovesna otvoritev poslojpa Mariborske tiskarne. V tork zvečer je bila svečana otvoritev nove palače Mariborske tiskarne. Vodstvo tiskarne je povabilo vse delavstvo in nastavnice svojega podjetja na prijeten družabni sestanek v Grajski kleti. Bila je to zmaga dela in vztrajne volje v procvit podjetja in dobrobit nastavljenecv. Intimna slovesnost pa je velikega pomena tudi za Maribor in za celo Slovenijo, saj je Mariborska tiskarna eno najprezentativnejših podjetij v državi, kjer se kuje kultura in pospešuje gospodarstvo. Med banketom je spregovoril ravnatelj Mariborske tiskarne g. Dela Stanko, ki je orisal delo podjetja, digar razvoj je z otvoritvijo novega poslojpa dosegel kulminacijo uspeha ter se v imenu vsega osebja zahvalil za izredno gospodarsko dalekovidnost in podjetnost predsedniku g. Hinku Pogačniku. V imenu nastavljenecv Mariborske tiskarne je govoril glavni urednik M. Z. g. Ugo Kasper, v imenu grafičarjev pa gg. Perše in Duh.

Nov vodja Mestnega kopališča. Na mesto dosedanjega vodje Mestnega kopališča g. Zorža, ki je premeščen v drugem svojstvu, je imenovan g. Andrej Paglavac.

NITI STARŠI JU NE RAZLOČUJEJO, tako sta si podobna dvojčka Leland in Lyle Coheanova v Ameriki. Tudi njuni odtisi prstov so si zelo podobni, kar je velika redkost. Stara sta 18 let. Kateri je Leland in kateri je Lyle, se ne da reči, in tudi fotograf ju je zamenjal

Svetosavska beseda. Drevo bo v uni-onški dvorani svečana proslava praznika sv. Save. Pester spored bo zadovoljil prav vse obiskovalce.

Iz Trbovelj

Tržne cene. Na tukajšnjem živilskem trgu je bilo včeraj prav malo kupčij. Kmeti, ki so prinesla svoje prideleke na trg iz Savinjske doline in tukajšnje okolice, je bilo le malo, toda še te niso prodale vsega blaga. Vzrok je iskati v podražiti kmečkih pridelkov, deloma pa tudi zaradi pristojnega plačilnega dne, ko bo na živilskem trgu zopet bolj živahno. Jajca, ki so bila zadnje tedne že po 8 za kovača, so se zadnje dni nepričakovano pocenila in so bila danes na trgu po 10 do 12 za kovača. Nasprotno pa so se podražila jabolka, ki so jih kmetice danes prodajale po 3 do 4 din kg, lepše vrste pa celo po 5 din. Zelo se je podražila tudi zelenjava. Salata se je prodajala po 6 do 7 din, špinata po 14 din, zelje pa po 2 do 3 din glava. Cene mesa so na trgu, odkar je oblast regulirala cene, precej enotne in se je prodajalo goveje meso I. vrste po 12, II. vrste po 8 do 10, tretje vrste pa po 6 do 7 din kg.

Delitev obinskih parcel za gradnjo stanovanj. Občina Trbovlje namerava parcelirati nekaj svojega zemljišča za stavbne parcele in jih oddati delavcem in nameščencem, občanom te občine za gradnjo stanovanjskih hiš. Namen te akcije je, pomaga-

Z Jesenic

Podružnica SPD na Jesenicah predi predavanje z diapozitivi »Nazaj k naravi«. Predavanje se bo vršilo v četrtek (drevi) v telovadnici narodne šole na Jesenicah. Predaval bo znani alpinist Uroš Zupančič.

Glavna skupščina Legije koroskih borec bo v nedeljo 30. t. m. ob pol 10. uri dopoldne v Kazini na Jesenicah.

Mislila je, da
je Stanko-
tova srajca
bela...

...dokler ni vzel na rame Jernejčka
katerega mati pere z Radionom!

Tudi če ste le enkrat videli, kako lepo belo Radion pere, ne boste nikoli več zadovoljni z navadnim pralnim sredstvom. V primeri z »Radionovo belino« izgleda vsaka druga belina sivkasta. Njegova skrivnost je v tem, da vsebuje Radion posebno dobro, s kisikom prepojeno Schichtovo milo. Kisikovi mehurčki pronikajo pri kuhanju skozi celotno tkanino in se ne izognejo nobenemu vlaknu. Radion odstrani temeljito tudi nesnago, ki se z navadnim pranjem ne da odpraviti. Kupite še danes Radion za prihodnje pranje.

Schichtov
RADION
pere sam

RAZNO

Beseda 1.— Din, davek posebej.
Najmanjši znesek 15 Din

Vseid ogromne zaloge
»Hubertus« plasček, zimskih
sukenj, oblek, perila i.t.d.
ODPRODAJAMO VSA
OBLAČILA
s 15 do 20% popustom.
PRESHKE
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

KLISEJE

KLISEJE
JUGOGRAFIKA
VETERANUR 23

STANOVANJA

SOBO
brez ali s hrano išče za takoj
za sina visokošolskega zdravnik.
Ponudbe pod »Priključek na
družino« na upravo »Slov. Na-
rodac«.

POUK

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPIŠNI POUK
Večerni tečaj za začetnike in
izveščance. Dva oddelka — od
pol 7. do 8. in od pol 8. do 9.
zvečer. Najmodernejša stroje-
pismica, na razpolago 25 naj-
različnejših pisalnih strojev.
— Vpisovanje dnevno od pol 7.
do 8. zvečer. Šolnina najnižja.
Pričetek pouka 3. februarja.
Tečaji 2 do 4 mesece. Christo-
fov učni zavod, Domobranska
cesta 15. 356

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

Društvo za zgradbo Sokolskega
doma v Šiški razpisuje mesto
HIANIKA
v Sokolskem domu v Šiški.
Termini za vlaganje prošnji
do 10. februarja 1938. Pojasm-
la daje društveni tajnik vsak
petek od 18. do 20. ure v pi-
sarni Sokolskega doma. 360